

**PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA 2012-2030-0044**

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH

I. UVOD

– 1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Današnji čas daje pravu in pravosodju v prizadevanju za rešitev vseh problemov, ki jih prinaša družbeni razvoj, izjemen pomen. Sodni zaostanki, neprimerno ravnanje, nizek ugled sodstva in drugih delov pravosodja ter vrsta drugih problemov so jasni kazalniki, da so spremembe potrebne. Vlada Republike Slovenije mora ob tem seveda nujno ravnati izjemno previdno in preudarno. V demokratični državi je delitev oblasti eden od temeljev delovanja pravne države. A kot je že pred leti zapisalo Ustavno sodišče Republike Slovenije, bistvo ustavne določbe o delitvi oblasti ni v organizacijskih izvedbah razmerij med posameznimi vejami oblasti oziroma državnimi organizacijami, temveč v njegovi temeljni funkciji varovanja človekove svobode in dostojanstva v razmerju do države.

Demokratična učinkovitost delitve oblasti je torej odvisna predvsem od kakovosti razmerij vzajemnega nadzora, omejevanja, pa tudi sodelovanja, ko gre za skupno, uravnoteženo in učinkovito doseganje ciljev na ravni države. Zato so mogoče in tudi v resnici obstajajo različne organizacijske izvedbe načela horizontalne, vertikalne in funkcionalne delitve oblasti v skladu s posebnimi zgodovinskimi in kulturnimi okoliščinami konkretne žive in dejavne ustavne ureditve.

Vlada Republike Slovenije zato predlaga zakonske spremembe, katerih bistveni namen zasleduje predvsem naslednje cilje:

1. povečanje učinkovitosti in krepitev samostojnosti sodne veje oblasti
2. povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo
3. povečanje odgovornosti sodstva

Eden ključnih ciljev je odprava zaostankov, in sicer: povprečen čas za odločitev na prvi stopnji je šest mesecev, na drugi stopnji pa tri mesece; enako velja za postopke z izrednimi sredstvi. Dogovor o sodelovanju koalicijskih strank v Vladi Republike Slovenije glede pravosodja med temeljnimi ukrepi zaradi smotrnejše organizacije sodstva med drugim poudarja cilj vzpostavitve sodnega okrožja kot osnovne organizacijske enote.

Ta cilj je po mnenju Vlade Republike Slovenije upravičen, saj je bistvenega pomena za delovanje pravne države ter za zaupanje prebivalstva in gospodarstva v pravni red in pravno državo. Žal pa statistični podatki kažejo, da dosednji ukrepi niso bili pravilni ali pa vsaj ne zadostni.

Gibanje števila pomembnejših zadev za VIŠJA SODIŠČA

	Nove zadeve	Prenesene	Rešene	Nerešene
2008	31.337	8.763	32.272	7.828
2009	31.182	7.831	31.777	7.236
2010	31.582	7.219	31.206	7.595
2011	29.304	7.595	28.839	8.060
2012*	27.880	8.059	28.636	7.301

Vir: Sodna statistika

(*za leto 2012 so podatki preliminarni)

Gibanje števila pomembnejših zadev za OKROŽNA SODIŠČA

	Nove zadeve	Prenesene	Rešene	Nerešene
2008	29.561	33.932	29.799	33.694
2009	36.402	33.703	33.312	36.793
2010	36.971	37.284	34.238	40.017
2011	36.178	40.093	35.729	40.532
2012*	36.573	40.526	37.294	39.194

Vir: Sodna statistika

(*za leto 2012 so podatki preliminarni)

Gibanje števila pomembnih zadev za OKRAJNA SODIŠČA

	Nove zadeve	Prenesene	Rešene	Nerešene
2008	108.616	131.138	130.443	109.310
2009	104.540	109.473	120.618	93.395
2010	99.767	92.766	107.724	84.808
2011	96.866	84.798	107.583	74.083
2012*	84.943	74.073	101.454	57.544

Vir: Sodna statistika

(*za leto 2012 so podatki preliminarni)

Ob tem je pomembno opozoriti, da so bistvo sodne veje oblasti in pravočasnega sojenja predvsem pomembnejše zadeve in ne toliko druge (npr. zemljiška knjiga, sodni register, izvršilni postopki in podobno). Na te se nanašajo tudi koalicijski cilji in seveda pričakovanja državljanov in državljanov. Pri teh pomembnejših vrstah zadev pa je slika žal precej negativna. Tudi Urad predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v dokumentu Javna otvoritev sodnega leta 2012 v prvem poglavju o glavnih kazalnikih uspešnosti poslovanja v letu 2011 za pomembnejše zadeve ugotavlja, da je bilo v letu 2011 rešenih za 2% manj pomembnejših zadev kot leta 2010; prav tako pa ugotavlja stagnacijo ali celo naraščanje sodnih zaostankov pri pomembnejših zadevah. V dokumentu Javna otvoritev sodnega leta 2013 je Vrhovno sodišče še posebej izpostavilo, da so se kot izrazito kritična izkazala sodišča, pri katerih so deleži najstarejših predvsem kazenskih, pravnih, gospodarskih, zapuščinskih in nepravdnih zadev (gre za zadeve, ki so bile prvič vpisane na sodiščih pred 1.1. 2000) bistveno presežali sprejemljive deleže.

Poudarjamo pa, da na okrajnih sodiščih največji delež med nerešenimi zadevami, starejšimi od 10 let, predstavljajo izvršilne zadeve (kar 84% oz. 3.219 od 3.834 nerešenih zadev, starejših od 10 let). Med njimi pa največji delež odpade na I-vl zadeve (izvršilne zadeve – verodostojna listina) ter Ig-vl zadeve (izvršilne gospodarske – verodostojna listina).

Pri višjih sodiščih ugotavljamo, da se je v opazovanem obdobju zmanjšalo število rešenih pomembnejših zadev, število prenesenih pomembnejših zadev se je med letoma 2010 in 2011 povečalo za 5,2 % in rast se nadaljuje tudi pri prenosu iz leta 2011 v 2012, medtem ko je pripad novih pomembnejših zadev manjši za 7,2 %.

Pri okrožnih sodiščih ugotavljamo, da se je število pomembnejših zadev v reševanju povečalo, kar pa ni posledica njihovega večjega pripada, temveč naraščanja števila nerešenih pomembnih zadev v posameznem letu, ki se je nadaljevalo tudi pri prenosu iz leta 2011 v 2012. Število rešenih zadev je dokaj nespremenjeno, torej se ob večjem pripadu pomembnejših zadev dinamika reševanja ni izboljšala.

Pri okrajnih sodiščih se je število nerešenih pomembnih zadev iz leta v leto sicer zmanjševalo, kar je po našem mnenju predvsem posledica manjšega pripada teh zadev in ne boljše učinkovitosti, saj je število rešenih zadev v zadnjih dveh letih dokaj stalno.

Podobna je slika pri statistiki sodnih zaostankov. Sodstvo sicer poudarja nekatere pozitivne trende pri zmanjševanju teh zaostankov. Vendar pa imajo ti trendi tudi nekatere slabosti. Nanašajo se namreč večinoma na skupne seštevke zadev, medtem ko pri pomembnejših zadevah, ki so za delovanje pravne države najbolj odločilni, niso pozitivni.¹

Še zlasti skrb zbujajoči so podatki pri višjih sodiščih, pri katerih je zaznati naraščanje, in okrožnih sodiščih. Do podobnih ugotovitev pridemo s pregledom podatkov o zaostankih pri pomembnejših zadevah.

Kot kaže preliminarne statistika za leto 2012, so trendi gibanja zadev v letu 2012 podobni gibanju zadev v prejšnjih letih, opazen pa je pozitiven trend zmanjševanja sodnih zaostankov.

PREGLED SODNIH ZAOSTANKOV

	2010	2011	IND 2011/2010	2012*
Skupaj sodišča	270.008	250.441	93	207.520
Vrhovno sodišče RS	2.270	1.690	74	1.084
Višja sodišča	326	788	242	1.005
Okrožna sodišča	24.275	24.121	100	22.363
Okrajna sodišča	236.043	215.733	91	175.482

Vir: Sodni statistika

(*za leto 2012 so podatki preliminarni)

PREGLED SODNIH ZAOSTANKOV – POMEMBNEJŠE ZADEVE

	2010	2011	IND 2011/2010	2012*
Skupaj sodišča	73.632	69.319	94	66.055
Vrhovno sodišče RS	2.270	1.690	74	1.084
Višja sodišča	326	788	242	1.005
Okrožna sodišča	24.139	24.049	100	22.195
Okrajna sodišča	46.897	42.792	91	34.185

Vir: Sodni statistika

(*za leto 2012 so podatki preliminarni)

¹ Ob tem je treba upoštevati, da so se merila za sodne zaostanke s spremembami Sodnega reda v letu 2008 s tedanjih 18 mesecev skrajšali na 12 mesecev v letu 2009, v letu 2010 pa na 6 mesecev.

Sprememba Zakona o sodiščih (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, Uradni list RS, št. 96/09; v nadaljnjem besedilu: ZS-I) je prinesla številne novosti, ki se nanašajo zlasti na posodobitev organizacije, vodenja in upravljanja sodišč, preoblikovanje sodniških normativov, določanje ustreznega števila sodnikov na posameznem sodišču ter organiziranje specializiranega oddelka za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih kaznivih dejanj. Z ZS-I je bilo določeno tudi, da specializirani oddelek formalno deluje pod Okrožnim sodiščem v Ljubljani, delo oddelka pa bi usklajeval njegov vodja. V skladu s tretjim odstavkom 40. a člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A; v nadaljnjem besedilu: ZS) je Vrhovno sodišče Republike Slovenije predlagalo Ministrstvu za pravosodje, da objavi poziv k prijavam za dodelitev sodnikov v specializirani oddelek za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj, in sicer za dodelitev desetih sodnikov, kar je skladno s številom mest za dodelitev sodnikov v specializirani oddelek, ki jih je določil Sodni svet. Razlog za spremembo Zakona o sodiščih (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, Uradni list RS, št. 33/11; ZS-J) je bil, da se ureditev, kakršno je predlagala Vlada Republike Slovenije v zvezi z določbami, vezanimi na specializirane oddelke v skladu z ZS-I, dopolni, in sicer z določitvijo načina dodelitve sodnikov v te oddelke sodišč, opredelitvijo meril za sodnikovo dodelitev in njegov položaj v zvezi z delom ter natančnejšo navedbo razlogov in stanj, v katerih je predvideno skrajšanje dobe trajanja dodelitve oziroma njenega predčasnega prenehanja. Hkrati se je dopolnilo merilo za oceno sodniške službe, katerega namen je spodbujanje sodnikov, da v različnih oblikah sodelujejo pri pripravi predpisov in izboljšanju normativnih ureditev.

Z ZS-I, ki se je začel uporabljati 1. 1. 2010, je bil tudi po mnenju Vrhovnega sodišča RS storjen prvi korak k spremembi organizacije prvostopenjskih sodišč. Namen te spremembe je bila osredinjenost vodenja in upravljanja sodišč zlasti na okrajnih sodiščih, ki so zadeve sodne uprave osredinila na posamezna okrožna sodišča (Okrajno sodišče v Ljubljani je kot največje sodišče v državi ohranilo samostojen položaj). Okrajna sodišča so tako postala organizacijske enote okrožnega sodišča z njegovega območja, sprememba pa se je nanašala predvsem na organizacijo sodne uprave. Predsednik posameznega okrožnega sodišča je tako na podlagi novel ZS-I in ZS-J dobil širšo pristojnost opravljanja zadev sodne uprave za celotno okrožje, hkrati pa se je povečala njegova odgovornost glede poslovanja in uresničevanja letnega programa dela in ciljev za celotno okrožje.

S tema novelama Zakona o sodiščih so bile uveljavljene pomembne spremembe v pravo smer, a so ostale na pol poti.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se, z namenom krepitev samostojnosti sodne veje oblasti in upravljanja s podatki na enem mestu, vrsta kadrovskih pristojnosti prenaša na sodstvo.

Pristojnost vodenja centralne kadrovske evidence se z ministrstva prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Združujeta se centralna kadrovska evidenca in osebna evidenca sodnikov. Na Vrhovno sodišče Republike Slovenije se prenaša tudi pristojnost vodenja sodniškega volilnega imenika. Prav tako mora imeti predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije večjo vlogo pri določanju števila sodniških mest na posameznem sodišču. Na podlagi letnih poročil in spremljanja stanja na posameznih sodiščih lahko hitreje zazna potrebe sodišča in ustrezno ukrepa (npr. povečanje ali zmanjšanje števila mest zaradi nihanja v pripadu). Prav tako se spreminja določanje števila mest za sodnike porotnike ter skupno število delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike. Predlog zakona prenaša pristojnost imenovanja direktorja sodišča z ministra, pristojnega za pravosodje, na predsednika sodišča, na katerem bo direktor opravljal svojo funkcijo. S takim prenosom pristojnosti se zagotavlja večja neodvisnost predsednikov sodišč in dosledno spoštovanje načela delitve oblasti. Temu ustrezna je tudi prilagoditev postopka izbire in imenovanja.

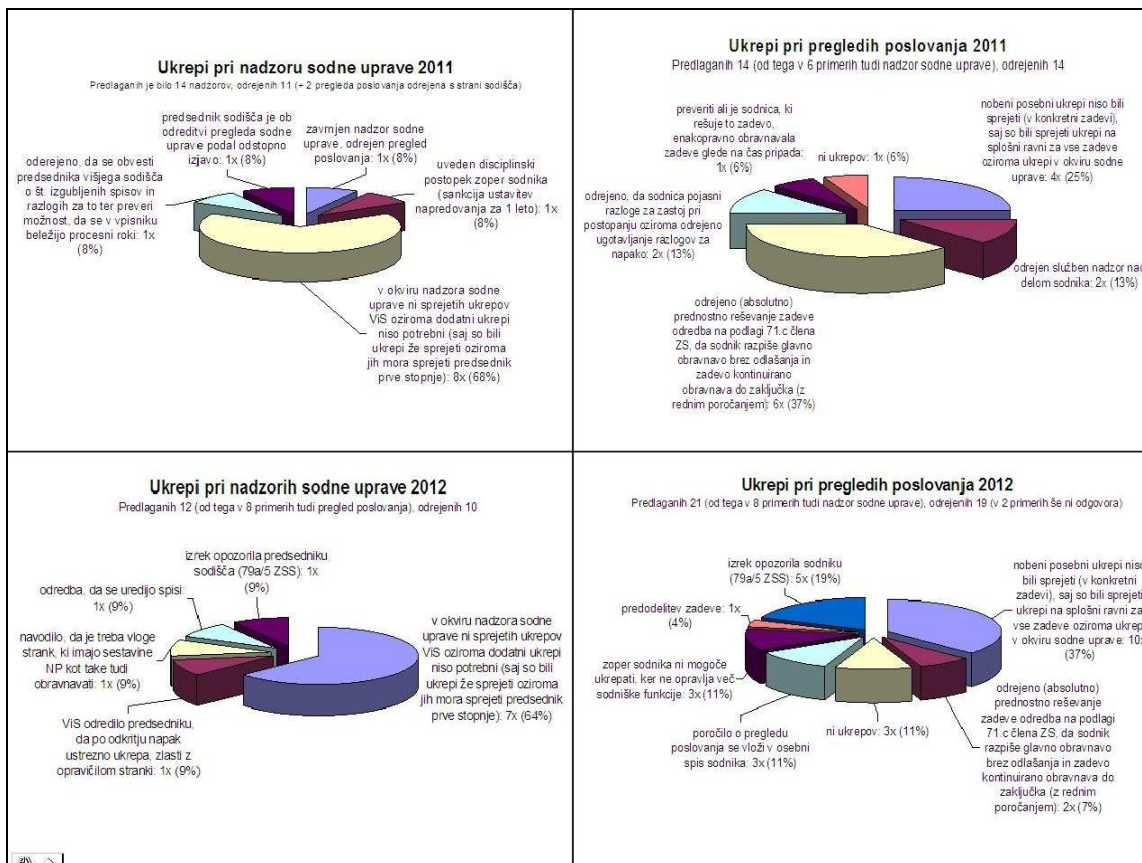
Sodna veja s takšnim načinom prenosa kadrovske pristojnosti v tem segmentu ne bo več odvisna od storitev izvršilne veje oblasti, zato bodo lahko postopki hitrejši in bolj učinkoviti, zagotovljena pa je tudi večja fleksibilnost v okviru vodenja kadrovske politike.

Pri razvijanju odgovornega in preglednega poslovanja imajo namreč predsedniki sodišč ključno vlogo, zato predlagatelj poudarja njihovo vlogo pri izpolnjevanju meril za kakovost dela sodišča. Sistematično ocenjevanje poslovanja sodišča in objavljane rezultatov je pomembna naloga predsednika kot voditelja. To lahko bistveno pripomore k izboljšanju načinov dela ter omogoča odkrivanje in izmenjavo dobrih praks. Odgovorno, uspešno in učinkovito izpolnjevanje nalog sodišč pa je porok neodvisnosti z vidika posameznika in tudi sodišča. Neodvisnost sodstva prinaša s seboj tudi pravice in interese preostalih vej oblasti in javnosti, ki štejejo sodstvo kot odgovorno za učinkovito delovanje. V skladu s tem je predlagateljeva želja, da stopi v ospredje odgovornost, tudi subjektivna. Okolje zaupanja v delovanje sodišč bo ustvarjeno z zagotavljanjem visoke strokovnosti, proaktivnim, k pozitivnim reformam zavezanim vodstvom sodišč, ustrezno storilnostjo in kakovostjo storitev ter izkazano sposobnostjo učinkovite rabe sredstev. Vodstvo sodišč se mora intenzivno in stalno posvečati metodam upravljanja, ki bodo kazale usmerjenost k izboljšanju in zavezanost k odličnosti. Zaradi navedene krepitve vloge predsednika sodišča se temu primerno predlaga tudi njegova večja odgovornost za poslovanje sodišča in posledično širijo razlogi za njegovo razrešitev.

Predlagatelj je v letih izvajanja nadzornih pristojnosti po določbah Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07– uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZSS) zaznal pomanjkljivosti nekaterih veljavnih načinov nadzora nad delom oziroma poslovanjem sodišč in sodnikov, zato predlaga določene izboljšave že obstoječih rešitev, novost pa je vzpostavitev službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki bo delovala v okviru Ministrstva za pravosodje in bo skrbela za nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč. Vodil jo bo sodnik, ki bo dodeljen v to službo v skladu z določbami zakona, ki ureja sodniško službo. Dosedanje možnosti nadzora so se namreč večkrat izkazale za neučinkovite, še posebej v bolj odmevnih primerih, saj zakonodajna ureditev ni omogočala dovolj učinkovitih ukrepov ob ugotovljenih nepravilnostih pri nadzorih nad delom sodne uprave. Ukrepi, ki jih določa Zakon o sodiščih, se namreč dopolnjujejo z ukrepi, določenimi v Zakonu o sodniški službi, zato sta oba zakona neločljivo povezana glede spreminjanja nadzornih mehanizmov.

Ministrstvo, oziroma minister, pristojen za pravosodje ima namreč na podlagi Zakona o sodiščih naslednje možnosti nadzora nad delom sodne uprave:

1. nadzor nad delom sodne uprave (67. člen Zakona o sodiščih)
Minister lahko preko predsednikov višjih sodišč zahteva predložitve podatkov o poslovanju sodišča, delu direktorja ali predsednika, lahko pa zahteva tudi predložitve pisnih pojasnil, izvajanju posameznih nalog sodne uprave. Predsednik se s predložitvijo podatkov do njih opredeli v obliki mnenja;
2. pregled poslovanja sodišča (73. člen Zakona o sodiščih)
Minister lahko v okviru pregleda poslovanja sodišča zahteva pregled poslovanja sodišča ali predlaga uvedbo ukrepov ali postopkov.

Prav tako se za povečanje preglednosti in tako zaupanja v delo sodišč predlaga posodobitev uradnih objav. Poleg objave podatkov na oglasni deski sodišča se določa še objava na njegovi spletni strani. Predlog zakona predvideva tudi deponiranje podpisov in pečatov sodnih tolmačev po opravljeni prisegi. S tem se poveča pravna varnost pri preverjanju njihovih podpisov in pečatov na listinah, ki so namenjene poslovanju v tujini, kadar se pojavi dvom o pristnosti predloženih podpisov in pečatov.

– 2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

- krepitev samostojnosti sodne veje oblasti,
- povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo,
- posodobitev varstva in obdelave osebnih podatkov,
- razbremenitev sodnikov glede nalog, ki niso povezane s sojenjem,
- prenos pristojnosti za odločanje o sodnem varstvu po finančnih zakonih z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na Upravno sodišče Republike Slovenije,
- črtanje starostne omejitve pri kandidiranju za predsednika sodišča,
- posodobitev dostopa javnosti do uradnih objav,
- zagotavljanje pravne varnosti listin, ki so namenjene poslovanju v tujini, in
- uskladitev z veljavno zakonodajo za visoko šolstvo in državno tožilstvo.

2.2 Načela

- načelo kadrovske krepitve samostojnosti sodne veje oblasti,
- načelo zagotavljanja kakovosti dela sodnikov,
- načelo povečanja kakovosti nadzora nad delom sodne uprave,
- načelo dostopa javnosti do uradnih objav,
- načelo pravne varnosti listin, ki se uporabljajo v tujini.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Konkreten opis predlaganih rešitev

— Krepitev samostojnosti sodne veje oblasti

Za krepitev samostojnosti in odgovornosti sodne veje oblasti predlog zakona prenaša nekatere kadrovske pristojnosti z ministrstva, pristojnega za pravosodje, na sodišča. Predlagatelj meni, da so določanje števila sodniških mest, mest porotnikov in pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike, imenovanje direktorja sodišča, vodenje centralne kadrovske evidence in volilnega imenika ter podeljevanje priznanj javnim uslužbencem sodišč za dan pravosodja naloge, ki spadajo k nalogam sodne uprave, zato je primernejše, da jih opravlja sodna veja oblasti. Poleg tega se s takšnim načinom prenosa pristojnosti tudi krepí samostojnost sodne veje oblasti, ki v tem segmentu ne bo več odvisna od storitev izvršilne veje oblasti, zato bodo lahko postopki hitrejši in bolj učinkoviti, sodstvu pa se zagotavlja tudi večjo fleksibilnost v okviru vodenja kadrovske politike.

a) Prenos določanja števila sodniških mest, števila sodniških mest v specializiranih oddelkih, števila mest porotnikov in pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike na predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije mora imeti večjo vlogo pri določanju števila sodniških mest na posameznem sodišču. Na podlagi letnih poročil in spremljanja stanja na sodiščih lahko hitreje zazna potrebe posameznega sodišča in ustrezno ukrepa (npr. povečanje ali zmanjšanje števila mest zaradi nihanja v pripadu). Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije bo določil število sodniških mest na posameznem sodišču s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje. Enako se spreminja določanje števila sodniških mest v specializiranih oddelkih (ki opravljajo preiskavo in sodijo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj), števila mest sodnikov porotnikov in skupnega števila delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike.

b) Prenos pristojnosti za spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti in uspešnosti dela sodišč s sodnega sveta na Vrhovno sodišče Republike Slovenije

Po predlagani noveli je del sodne uprave tudi spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodišč in njihovih oddelkov. Z navedenimi zadevami se bo po novem ukvarjalo Vrhovno sodišče Republike Slovenije in ne več sodni svet, kar bo pripomoglo k uresničitvi strateške prednostne naloge utrjevanja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije kot vrha sodne uprave.

Analiza učinkovitosti in uspešnosti dela sodnikov bo sestavni del letnega poročila o poslovanju sodišča, ki ga bo vsako sodišče pripravilo do 28. februarja in poslalo neposredno pristojnemu višjemu sodišču, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Vrhovno sodišče Republike Slovenije bo poslalo letno poročilo o svojem poslovanju sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije bo na podlagi podatkov iz 60. a člena pripravilo analizo kot letno poročilo, v katerem bo ocenilo izvajanje sodne oblasti. Na podlagi poročila za preteklo leto bo sprejelo merila za kakovost dela sodišč za naslednje leto, procese reševanja zadev in navodila za učinkovito izvajanje sodne uprave. Z določitvijo procesov reševanja zadev (npr. triaže) in navodil za učinkovito izvajanje sodne uprave bodo sodišča med drugim zavezana k izvajanju projektov (Vrhovnega sodišča Republike Slovenije kot vrha sodne uprave), sprejetih npr. na Javni otvoritvi sodnega leta 2013. Pričakovani čas opravljanja značilnih procesnih dejanj in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč (časovni standardi) bo Vrhovno sodišče Republike Slovenije določilo s soglasjem ministrstva, pristojnega za pravosodje.

c) Prenos vodenja centralne kadrovske evidence in sodniškega volilnega imenika na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov

Pristojnost vodenja centralne kadrovske evidence se z ministrstva, pristojnega za pravosodje, prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. V centralni kadrovske evidenci so se že do zdaj vodili podatki za sodnike in javne uslužbence sodišč, v osebni evidenci sodnikov pa tudi podatki, ki so se delno prekrivali s centralno kadrovske evidenco, zato je smiselna združitev obeh evidenc oziroma dopolnitev centralne kadrovske evidence z zajemom podatkov iz osebne evidence sodnikov. Zaradi različnih potreb se zajem podatkov, ki se nanaša na javne uslužbence, razlikuje od zajema podatkov, ki se vodi za sodnike. Vodenje združene evidence se z ministrstva, pristojnega za pravosodje, tako prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Podatke v centralno kadrovske evidenco so že do zdaj vpisovale kadrovske službe na pristojnih sodiščih, evidenca pa temelji na podatkih, ki so potrebni za delovanje programa MFERAC, zato predlagatelj ne pričakuje večjih težav pri prenosu evidence. Iz razlogov racionalizacije je bolj smiselno, da kadrovske evidenco vodi tisti organ, pri katerem sodniki opravljajo sodniško službo, oz. s katerim imajo javni uslužbenci sklenjeno pogodbo o zaposlitvi. S tem prenosom se tudi krepi samostojnost in neodvisnost sodne veje oblasti, saj ne bodo več potrebni posegi in deljenje pristojnosti med izvršilno in sodno vejo oblasti. Prav tako se prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije vodenje sodniškega volilnega imenika, saj se podatki povzemajo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

d) Prenos imenovanja direktorja sodišča z ministra, pristojnega za pravosodje, na predsednika sodišča

Zaradi zakonsko določene funkcije direktorja in njegove neodvisnosti s predsednikom sodišča je bilo že vseskozi zaznati težnje, da direktorja imenuje predsednik sodišča, čeprav je imel ta precej močno predlagalno vlogo. Predlog zakona zato za krepitev samostojnosti in odgovornosti sodne veje ter razširjenih nalog sodne uprave prenaša pristojnost imenovanja direktorja sodišča z ministra, pristojnega za pravosodje, na predsednika sodišča, na katerem bo direktor opravljal svojo funkcijo. Temu ustrezno je prilagojen postopek razrešitve direktorja sodišča.

e) Sprememba ureditve podeljevanja priznanj za dan pravosodja javnim uslužbencem sodišč

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 67/2007; ZS-G) je vzpostavil dan slovenskega pravosodja, zato da se s podeljevanjem priznanj na najvišji uradni ravni opozori na delo in dosežke funkcionarjev, javnih uslužbencev sodišč ter sodnikov in drugih delavcev pravosodja, kar naj bi po mnenju predlagatelja dodatno prispevalo k ugledu pravosodja in spodbudilo zaposlene na tem področju. Sprememba Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 47/12; ZDT – 1A) je celovito uredila podelitev priznanj za dan državnega tožilstva in se ne sklicuje več na smiselno uporabo ZS, zato je iz določbe potrebno črtanje navajanja državnih tožilcev in uslužbencev državnega tožilstva. Poleg tega je po predlagateljem mnenju ustrežnejše, da podeljuje priznanja javnim uslužbencem sodišč predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije – v nasprotju z dosedanja ureditvijo, ko jih podeljuje minister, pristojen za pravosodje.

— Povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo

Dopolnjujejo se določbe o opravljanju nadzora nad poslovanjem sodišč z uvedbo posebne službe za nadzor organizacije tega poslovanja (v nadaljnjem besedilu: služba za nadzor), ki bo delovala v Ministrstvu za pravosodje, vodil pa jo bo dodeljeni sodnik.

Služba za nadzor bo lahko sama nadzorovala sodno upravo sodišč, zlasti glede organizacije poslovanja in izpolnjevanja meril za kakovost njihovega dela, ter ugotavljala učinke izpolnjevanja teh meril pri opravljanju zadev sodne uprave. Pri izvajanju svojih pristojnosti pa služba ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja. Prav tako služba ne bo imela neposrednega stika s sodniki, saj bo nadzor opravljala preko predsednika sodišča, direktorja sodišča ali sodnega osebja, saj je treba še posebej varovati neodvisnost sodnikov.

O ugotovitvah nadzora bo služba za nadzor pripravila poročilo, v katerem se lahko predsedniku sodišča predlaga, da odpravi nezakovitosti oziroma izvede druge potrebne ukrepe, prav tako bo lahko od predsednika sodišča zahtevala sprejetje nekaterih ukrepov in predlagala tudi ministru, pristojnemu za pravosodje, da izvede nadaljnje ukrepe v skladu s svojimi pristojnostmi.

– Povečana odgovornost predsednikov sodišč

Pri razvijanju odgovornega in preglednega poslovanja sodišč imajo namreč predsedniki sodišč ključno vlogo, ki jo predlagatelj poudarja pri izpolnjevanju meril za kakovost dela sodišča. Zato se uvajajo tudi strožja odgovornost predsednika sodišča in razlogi za njegovo razrešitev, če zadev sodne uprave ne bo opravljal v skladu s temi merili.

– Posodobitev varstva in obdelave osebnih podatkov

S predlagano novelo se v zakonodajo Republike Slovenije prenaša Okvirni sklep Sveta z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Gre za pravni akt Evropske unije s področja nekdanjega tretjega stebra (pravosodje in notranje zadeve), ureja pa varstvo in obdelavo osebnih podatkov v kazenskem pravosodju (sodstvo in državna tožilstva) in notranjih zadevah (zlasti policija). V tem predpisu se ne urejajo samo minimalna pravila o čezmejni izmenjavi osebnih podatkov v zvezi z delovanjem kazenskega sodstva, temveč tudi t. i. notranja pravila o varstvu osebnih podatkov za celotno sodstvo Republike Slovenije in na načelni ravni za vse sodne postopke v Republiki Sloveniji, saj glede na 38. člen Ustave Republike Slovenije (pravica do varstva osebnih podatkov, Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06) ni nobenega razloga za morebitno stališče, da bi se to vprašanje urejalo posebej za poslovanje sodišč samo v Sloveniji. Prav tako je Republika Slovenija do zdaj že zakonsko urejala, glede na navedeno ustavno obveznost, varstvo osebnih podatkov glede delovanja sodstva v ZS in v sodni postopkovni zakonodaji.

– Posodobitev dostopa javnosti do uradnih objav

Poleg objave podatkov na oglasni deski sodišča se določa še objava na njegovi spletni strani. Predlog zakona določa, da se na oglasni deski sodišča (sodna deska) zaradi zagotavljanja javnosti sojenja, izpolnjevanja obveznosti iz drugih zakonov ter obveščanja javnosti in medijev objavi razpored sodnikov (letni razpored dela), pravila o dodeljevanju zadev, razpored obravnav in sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena, druga sodna pisanja in razporedi narokov ter drugi podatki, za katere je tako določeno z zakonom ali sodnim redom. S takšno spremembo se uvaja povečanje preglednosti poslovanja sodišč.

– **Črtanje starostne omejitve za kandidiranje za predsednika sodišča**

Veljavna starostna omejitev 64 let za kandidiranje za funkcijo predsednika sodišča je po mnenju predlagatelja neutemeljena, saj predsedniki sodišč večinoma opravljajo to funkcijo več zaporednih mandatov. Ker v skladu z ZSS sodnikom preneha funkcija, ko dopolnijo 70 let, starostna omejitev za kandidiranje za funkcijo predsednika sodišča na 64 let po nepotrebnem omejuje njihovo možnost za opravljanje te funkcije, še zlasti ker imajo izkušnje pri vodenju sodišča (npr. funkcionalno znanje o kadrovanju, vodenju in upravljanju sodišča).

– **Podaljšanje obdobja, v katerem mora predsednik sodišča oziroma direktor opraviti obvezno usposabljanje s šestih mesecev na eno leto**

Zaradi smotrnosti proračunske porabe sredstev se podaljšuje obdobje, v katerem mora predsednik oziroma direktor sodišča opraviti obvezno usposabljanje. Glede na število imenovanih predsednikov in direktorjev sodišč je bolj racionalno, da se usposabljanje opravi enkrat letno za vse imenovane v tistem letu, saj je fluktuacija kadra majhna, program usposabljanja pa zahteva večje število predavateljev in širok program, zato je smiselno, da se izobraževanje organizira za večje skupine.

– **Učinkovitejše kadrovanje na sodiščih**

Učinkovitejša izraba sodniških virov na okrožnem sodišču se omogoča tako, da bo lahko predsednik okrožnega sodišča okrajnega sodnika, ki je najmanj tri leta uspešno opravljal sodniško službo na okrajnem sodišču kot organizacijski enoti tega okrožnega sodišča, z letnim razporedom dodelil tudi okrožnemu sodišču za sojenje v zadevah iz pristojnosti tega sodišča, če bo to potrebno zaradi izvajanja ukrepov za doseganje kakovostnih meril. Delo takšnega sodnika se bo upoštevalo pri oceni sodniške službe.

– **Prenos pristojnosti za odločanje o sodnem varstvu po finančnih zakonih z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na Upravno sodišče Republike Slovenije**

Pristojnost za odločanje o sodnem varstvu po zakonu, ki ureja bančništvo, zakonu, ki ureja finančne instrumente, zakonu, ki ureja prevzeme, zakonu, ki ureja revidiranje, zakonu, ki ureja zavarovalništvo, in zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, se z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije prenaša na Upravno sodišče Republike Slovenije.

– **Zagotavljanje pravne varnosti listin, ki so namenjene poslovanju v tujini**

Predlog zakona predvideva tudi deponiranje podpisov in pečatov sodnih tolmačev po opravljeni prisegi. Namen določbe je v povečanju pravne varnosti pri preverjanju podpisov in pečatov sodnih tolmačev na listinah, ki so namenjene poslovanju v tujini, kadar se pojavi dvom o pristnosti predloženih podpisov in pečatov.

– **Uskladitev z veljavno zakonodajo za visoko šolstvo in državno tožilstvo**

Predlog zakona usklajuje dosedanje določbo o pridobljeni izobrazbi z veljavno ureditvijo visokošolske izobrazbe – Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 109/12) in Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja (Uradni list RS, št. 73/04 in 87/11 – ZVPI (97/11 – popr.)). Zakon se usklajuje tudi z novelo ZDT-1A, ki celovito ureja podelitev priznanj za dan državnega tožilstva in se ne sklicuje več na smiselno uporabo ZS.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

- Predlog zakona je usklajen s sistemskimi rešitvami predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi, ki ga Vlada RS pošlje v sprejetje Državnemu zboru RS hkrati s tem predlogom zakona, Zakona o državnem tožilstvu, Zakona o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in Zakona o visokem šolstvu.

c) Usklajenost predloga predpisa:

- s civilno družbo ali ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj):

d) Povzetek poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona: /

– 3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva.

– 4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona niso potrebna dodatna finančna sredstva.

– 5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v državah članicah EU

AVSTRIJA

Za izvrševanje sodne oblasti so v Avstriji v skladu z zakonom o ureditvi sodišč (Gerichtsorganisationsgesetz) pristojna okrajna sodišča (Bezirksgerichte), deželna sodišča (Landesgerichte), višja deželna sodišča (Oberlandesgerichte) in vrhovno sodišče (Oberster Gerichtshof). Deželna sodišča so kot prvostopenjska sodišča pristojna za vse zadeve, ki niso v pristojnosti okrajnih sodišč, in kot drugostopenjska za odločitve o pravnih sredstvih zoper odločitve okrajnih sodišč. V Avstriji je od začetka leta 2007 141 okrajnih sodišč, 20 deželnih sodišč, 4 višja deželna sodišča in vrhovno sodišče s sedežem na Dunaju.

Avstrijski zakon o organizaciji sodišč v zvezi z letno delitvijo zadev med sodnike (letni razpored) določa: sodni posli, ki jih mora opravljati okrajno sodišče po zakonsko določenih pristojnostih, se vsakokrat vnaprej razdelijo med sodnike za čas od 1. februarja do 31. januarja. Tako razdelitev poslov sprejme personalni svet vsakokrat v januarju za naslednje leto. Predstojnik sodišča razgrne na vpogled osnutek razdelitve poslov za naslednje leto in z njim seznani sodnike. Vsak sodnik, ki ga zadeva razdelitev poslov, je upravičen, da v času vpogleda vloži pisne ugovore zoper osnutek razdelitve, o katerih se posvetuje personalni svet. Pri razdelitvi zadev sledi načelu, da so vodje posameznih oddelkov sodišča čim bolj enakomerno obremenjeni, in načelo, da je pravnih zadev, pri katerih so bili že izvajani dokazi, treba pustiti na tistih oddelkih sodišča, na katerih so bili vodeni do zdaj. Podobna ureditev velja tudi za druge vrste avstrijskih sodišč.

Za sodnike v območju službenega organa prve stopnje se vsako leto s 1. januarjem izdela personalni seznam. Sodnike je treba navajati ločeno po sistemiziranih mestih. Vsak sodnik ima pravico vpogleda v seznam, narejen za območje njegovega službenega organa. Na njegovo zahtevo mu je treba proti povračilu stroškov izročiti en izvod personalnega seznama. Članom personalnih senatov in uslužbencem, ki se stalno ukvarjajo s personalnimi zadevami sodnikov je treba dati personalni seznam na razpolago brezplačno.

Poročevalec personalnega senata mora sestaviti pisni osnutek službenega opisa (ocena sodniške službe). Personalni senat preveri pisni osnutek in formulira službeni opis. Če se mu zdijo potrebna posamezna pojasnila, lahko izvede poizvedbe, ki se mu zdijo potrebne. Pred sklepanjem o službenem opisu sodnikov, zaposlenih pri okrajnih sodiščih, je treba pridobiti mnenje predstojnika sodišča, svoje mnenje poda tudi predsednik senata za pravna sredstva, po potrebi pa ga je treba k razpravi pritegniti.

Pri službenem opisu je treba upoštevati:

1. strokovna znanja, zlasti poznavanje predpisov, ki so potrebni za vodenje poslov;
2. sposobnost in dojemanje;
3. marljivost, vztrajnost, vestnost, zanesljivost, odločnost in ciljno usmerjenost;
4. sposobnost komuniciranja in primernost za poslovanje s strankami;
5. sposobnost izražanja (pisno in ustno) v nemškem jeziku in, kolikor je to potrebno za službo,
6. poznavanje tujih jezikov;
7. obnašanje v službi, zlasti vedenje do predpostavljenih, sodelavcev in strank ter obnašanje zunaj službe, kolikor prihaja do povratnih učinkov na službo;
8. pri sodnikih, ki so imenovani na vodilno sistemizirano mesto ali pri katerih bi lahko prišlo v pošteven imenovanje na tako sistemizirano mesto, pa primernost zanj;
9. uspeh na delovnem mestu.

Posebne okoliščine, ki so odločilne za službeni opis, je treba izrecno navesti.

Celotna ocena se mora glasiti:

1. odlično, če gre za odlična znanja, sposobnosti in dosežke;
2. prav dobro, če gre za nadpovprečna znanja, sposobnosti in dosežke;
3. dobro, če gre za povprečna znanja, sposobnosti in dosežke;
4. ustrezno, če sodnik stalno dosega minimum dosežkov, ki je neobhodno potreben za regularno opravljanje službe;
5. neustrezno, če sodnik ne dosega minimuma dosežkov, ki je neobhodno potreben za regularno opravljanje službe.

Celotno oceno se opisanemu sporoči pisno v zaupni obliki. Sodnik ima pravico vpogleda v svoj službeni opis. Na njegovo zahtevo mu je treba izročiti fotokopijo njegovega službenega opisa. Proti celotni oceni lahko sodnik v roku dveh tednov po vročitvi sporočila vloži pritožbo na personalni senat nadrejenega sodišča. En izvod službenega opisa, ki ga lastnoročno podpiše predsednik sodišča, se vključi v stanovski izkaz.

Predsednik vodi višje deželno sodišče, izvršuje službeni nadzor nad celotnim osebjem višjega deželnega sodišča ter podrejenih sodišč in vodi druge posle sodne uprave za sodišče, razen če morajo le-te na podlagi zakona opravljati senati. Predvsem pa opravlja tudi službene naloge, ki so mu dodeljene. Predstojnik okrajnega sodišča vodi sodišče, nadzoruje celotno osebje in vodi druge posle sodne uprave za sodišče. Predsednik vodi sodišče, izvršuje službeni nadzor nad celotnim osebjem sodišča in vodi druge posle sodne uprave za sodišče, razen če morajo le-te na podlagi zakona opravljati senati. Službeni nadzor zajema tudi podrejena prvostopenjska sodišča in okrajna sodišča.

Neposredni službeni nadzor nad okrajnimi sodišči opravljajo prvostopenjska sodišča in njihovi predsedniki, neposredni službeni nadzor nad prvostopenjskimi sodišči višja deželna sodišča in njihovi predsedniki; slednji morajo v svoj nadzor vključiti tudi poslovanje pri okrajnih sodiščih njihovega pristojnega območja. Pravosodni minister mora izvajati tudi neposredni službeni nadzor nad višjimi deželnimi sodišči in hkrati splošen vrhovni nadzor nad opravljanjem pravosodja pri vseh sodiščih, ki so na območju veljavnosti tega zakona.

NEMČIJA

V Nemčiji v skladu z zakonom o ureditvi sodišč (Gerichtsverfassungsgesetz) sodno oblast izvajajo občinska sodišča (Amtsgerichte), deželna sodišča (Landgerichte), višja deželna sodišča (Oberlandesgerichte) in Zvezno sodišče (Bundesgerichtshof, najvišje sodišče v državi za področje rednega sodstva). V civilnih zadevah je kot prvo stopenjsko sodišče deželno sodišče pristojno za spore, katerih vrednost je nad 5.000 evri. Hkrati je to sodišče tudi instančno sodišče za okrajna sodišča. Zaradi pospešitve postopkov ali zaradi večje oddaljenosti zakon o ureditvi sodišč podeljuje deželnim vladam določne pristojnosti: deželne vlade imajo pooblastilo, da občinskemu sodišču za območje več občinskih sodišč z uredbo dodelijo družinske zadeve ter delno ali v celoti dodelijo zadeve skrbništva, oskrbe, oddaje in gospodarske zadeve, če ta združitev služi stvarnemu pospeševanju postopkov ali če se zdi potrebna za zagotovitev enotne sodne prakse. Deželne vlade lahko ta pooblastila poverijo deželnim pravosodjem. Prav tako so deželne vlade pooblašene, da z uredbo deželnemu sodišču za območje več deželnih sodišč dodelijo določene kazenske zadeve, če to objektivno pospeši postopek. Deželne vlade so še pooblašene, da z uredbo zaradi večje oddaljenosti od sedeža deželnega sodišča na občinskem sodišču za območje enega ali več občinskih sodišč ustanovijo kazenski oddelk in ji za to območje dodelijo celotno dejavnost kazenskega oddelka deželnega sodišča ali del te dejavnosti. Deželne vlade lahko pooblastilo z uredbo prenesejo na deželne sodne uprave.

Nemški zakon o sodniški službi (DRiG) glede službenega nadzora določa, da je sodnik podrejen službenemu nadzoru le, če to ne ogroža ali kakor koli zmanjšuje njegove neodvisnosti. Službeni nadzor obsega tudi pooblastilo za izrekanje graj glede pravičnega načina izvajanja uradnih opravil in pozivov k pravičnemu in takojšnjemu izvajanju uradnih opravil. Če sodnik trdi, da ukrep službenega nadzora vpliva na njegovo neodvisnost, o tem na njegov predlog skladno z določili tega zakona odloči sodišče.

FINSKA

Na Finskem je delovanje sodišč in sodnikov urejeno v dveh različnih zakonih. Zakon o sodnem postopku (Code of judicial procedure) določa vrsto in pristojnost sodišč ter postopke po katerih postopa posamezno sodišče. Zakon o sodniški službi (Act on Judicial Appointments) ureja pogoje in način imenovanja na sodniško mesto.

V skladu z Zakonom o sodnem postopku se sodišča delijo na splošna in upravna sodišča, obstajajo pa tudi specializirana sodišča (delovno sodišče, gospodarsko sodišče, socialno sodišče). Okrožna sodišča obravnavajo kazenske zadeve, civilne zadeve in vloge. Območje okrožnega sodišča določi ena ali več občin. Pritožbena sodišča obravnavajo pritožbe zoper sodbe okrožnih sodišč. Pritožbeno sodišče v Helsinkih je sodišče prve stopnje za, med drugim, nekatere zadeve v zvezi z mednarodnim družinskim pravom. Najpomembnejši nalogi vrhovnega sodišča sta predhodno odločanje in usmerjanje v zvezi z uporabo prava. Vrhovno sodišče lahko obravnava pritožbe zoper sodne odločbe pritožbenega sodišča, vendar je za to potrebno dovoljenje, ki ga izda vrhovno sodišče samo. Trenutno je na Finskem 53 okrožnih sodišč in 6 višjih sodišč.

Upravljanje finskih sodišč je v pristojnosti ministrstva za pravosodje. Leta 1999 so začeli izvajati na območju sodnega okrožja Rovaniemi pilotni projekt, s katerim so želeli izboljšati kvaliteto delovanja sodišč v smeri poštenega in pravičnega sojenja ter dostopnosti sodišč. Leta 2003 so bila v okviru pilotnega projekta izdelana merila kvalitete pri sojenju. Merila kažejo najširši možni pogled na aktivnosti tekom sodnega odločanja, ki vplivajo na kvaliteto postopka in odločanja. Merila ne ocenjujejo dela posameznega sodnika, ampak se izvajajo glede na sodišče kot zaključeno celoto. Ocenjevanje se izvaja na tri do pet let, lahko pa se izvede tudi letno. Zbrani rezultati se uporabijo predvsem za pripravo spremembe zakonodaje, izboljšanje postopkov odločanja in boljše načrtovanje kadrovskih virov (sodnikov in pomožnega osebja). Merila vsebujejo 40 kvalitativnih kriterijev, ki se nanašajo na postopek, razsodbo, upoštevanje strank, pravočasnost postopka, usposobljenost sodnikov in organizacijo celotnega postopka.

ITALIJA

V Republiki Italiji minister za pravosodje opravlja sistematične in naključne nadzore nad aktivnostmi sodne uprave. Za ta namen je bil ustanovljen poseben inšpektorat, ki deluje v pristojnosti ministrstva za pravosodje. Njegova naloga je zbiranje informacij o dejavnostih sodnih organov in posameznih sodnikov.

BOLGARIJA

V Bolgariji je bil od leta 1910 do 2008 pravosodni inšpektorat v pristojnosti Ministrstva za pravosodje, po pristopu Bolgarije k EU in spremembi ustave pa je bil ustanovljen Vrhovni sodni svet, ki ga sestavlja 10 inšpektorjev, ki morajo imeti najmanj 12 let izkušenj v pravosodju, glavni inšpektor pa mora imeti najmanj 15 let izkušenj v pravosodju. Glavne naloge so nadzor nad organizacijo in sodno upravo sodišč in tožilcev, nadzor, ki se nanaša na časovne standarde, ima možnost predlaganja disciplinskih sankcij in pošilja priporočila in poročila vsem pravosodnim telesom in drugim javnim oblastem. Postopek se začne na predlog državnih organov, sodnikov, tožilcev, preiskovalcev, reagirajo pa tudi na navedbe iz medijev.

FRANCIJA

Pravosodna inšpekcija v Franciji je neposredno povezana z Ministrstvom za pravosodje. Sestavljajo jo upokojeni sodniki in tožilci. Inšpekcija izvaja stalni nadzor nad direktorati ministrstva za pravosodje in nad sodišči prve in druge stopnje. Predsednika inšpekcije imenuje predsednik republike.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

HRVAŠKA

V Republiki Hrvaški sodno oblast izvršujejo občinska sodišča (općinski sudovi), okrožna sodišča (županijski sudovi) in Vrhovno sodišče (Vrhovni sud Republike Hrvatske) ter specializirana sodišča: sodišča za prekrške (prekršajni sudovi), gospodarska sodišča (trgovački sudovi), Višje sodišče za prekrške (Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske), Višje gospodarsko sodišče (Visoki trgovački sud Republike Hrvatske) in Upravno sodišče (Upravni sud Republike Hrvatske). Sedež sodišč in krajevno pristojnost sodišč določa Zakon o območjih in sedežih sodišč (Zakon o područjima i sjedištima sudova; NN št. 3/94, 104/97, 59/01) in Zakon o območjih in sedežih sodišč za prekrške (Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova (NN št. 36/98). V Republiki Hrvaški je na dan 31.12.2009 kot sodišče prve stopnje delovalo 110 sodišč za prekrške, 67 občinskih sodišč in 13 gospodarskih sodišč. Hrvaška je tako imela skupaj 215 sodišč, število sodišč pa se v zadnjem času zmanjšuje, tako se je 1.januarja 2010 zmanjšalo število sodišč za prekrške na 63 sodišč. Višje gospodarsko sodišče in okrožna sodišča so praviloma sodišča druge stopnje. Okrožna sodišča (21 sodišč) opravljajo tudi naloge preiskave in sojenja v določenih zadevah prve stopnje. Upravno sodišče odloča o pritožbah proti dokončnim upravnim aktom (upravni spor). Vrhovno sodišče, kot najvišje sodišče, zagotavlja enotno uporabo zakonov.

V Republike Hrvaški je v Zakonu o sodiščih (Zakon o sudovima) določeno, da nadzor nad pravičnim in zakonitim izvajanjem poslovanja sodne uprave izvajajo pravosodni inšpektorji Ministrstva za pravosodje. Nadzor lahko izvajajo osebe, ki izpolnjujejo kriterije za okrožnega sodnika. Nadzor nad materialnim in finančnim poslovanjem sodišč opravljajo višji strokovni sodelavci ministrstva za pravosodje.

Inšpekcijski nadzor se vodi v skladu z letnim razporedom nadzora, ki ga na predlog predstojnika pravosodne inšpekcije potrdi minister za pravosodje do konca koledarskega leta. Predlog za opravo izrednega inšpekcijskega nadzora lahko da predsednik Vrhovnega sodišča, predsednik neposredno višjega sodišča in predsednik sodnega sveta, odredi pa ga minister za pravosodje.

Inšpekcijski nadzor se izvaja kot neposredni inšpekcijski nadzor z neposrednim vpogledom v dokumentacijo, podatke, pogoje in način dela nadziranega sodišča ali kot neposreden inšpekcijski nadzor z vpogledom v dostavljeno dokumentacijo in podatke nadziranega sodišča.

Odločitev o izvedbi neposrednega nadzora se posreduje nadziranemu sodišču najkasneje en dan pred začetkom nadzora. Nadzor je možen tudi brez predhodne najave, če obstajajo razlogi za hitro postopanje. Predsednik nadziranega sodišča mora omogočiti neovirano izvedbo inšpekcijskega nadzora, kar vključuje zagotavljanje delovnega prostora za izvedbo nadzora, koriščenje tehničnih možnosti, dokumentacijo in podatke, ki so predmet nadzora. Od predsednika sodišča ali drugega sodnega osebja je po potrebi možno zahtevati izjave.

O izvedenem zapisniku se sestavi zapisnik, ki mora vključevati podatke o ugotovljenih dejstvih, ukrepih, ki jih je treba sprejeti zaradi ugotovljenih nepravilnosti in nezakonitosti, ukrepih, ki se jih lahko predlaga za sprejem zaradi povečanja učinkovitosti delovanja sodstva in roke za sprejem ukrepov.

Zapisnik lahko vsebuje predlog ministru za pravosodje, da na podlagi možnosti, predvidenih v Zakonu o sodnem svetu, predlaga razrešitev predsednika nadziranega sodišča. Zapisnik o inšpekcijskem nadzoru se vroči predsedniku sodišča, Predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške, predsedniku neposredno višjega sodišča in predsedniku sodnega sveta. Predsednik sodišča je dolžan odpraviti očitane nepravilnosti glede dela sodne uprave v rokih, določenih v zapisniku o izvedenem nadzoru. O sprejetih ukrepih mora obvestiti predsednika neposredno višjega sodišča, predsednika Vrhovnega sodišča Republike Hrvaške in sodni svet.

Evidenco sodnikov, pravosodnih svetovalcev, sodniških pripravnikov in drugih zaposlenih v pravosodju vodi ministrstvo za pravosodje. Potrebne podatke ministrstvu pošiljajo sodišča na način, kot ga predpiše minister za pravosodje.

Število uslužbencev in strokovno tehničnega osebja na sodiščih določa ministrstvo za pravosodje. Delovna mesta se lahko razpisujejo samo na podlagi odobritve s strani ministrstva za pravosodje.

Oceno sodniške službe opravlja svet sodnikov, ki je ustanovljen pri okrožnem sodišču.

Sodnike in predsednike sodišč imenuje Sodni svet.

Prikaz ureditve v pravnem redu EU

Predloženi zakon ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

– 6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih ali poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel:
- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen:/
- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti ali obveznosti: /
- podatki ali dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih organ pridobi po uradni dolžnosti, in način pridobivanja: /
- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov:
- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nov kader, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva:

- ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev: /

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel tovrstnih posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) predstavitev sprejetega zakona

Posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

b) spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo potekalo kot doslej.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A) se za 1. členom doda nov 1.a člen, ki se glasi:

»1.a člen

S tem zakonom se v zakonodajo Republike Slovenije kot pravni akt Evropske unije prenaša tudi Okvirni sklep Sveta z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL L št. 350, 30. 12. 2008, str. 60).«

2. člen

Za 12. členom se doda nov 12.a člen, ki se glasi:

»12.a člen

V zadevah iz sodne pristojnosti si sodišča izmenjujejo pravno pomoč, ki obsega opravljanje postopkovnih dejanj ter zagotavljanje osebnih in drugih podatkov, v skladu z zakonom. Pomoč opravljajo brezplačno. Drugim državnim organom oziroma nosilcem javnih pooblastil sodišča pomagajo z zagotavljanjem podatkov, spisov in listin na vpogled oziroma omogočajo njihovo kopiranje, izpis ali prepis, in kadar tako določa zakon, ki predpisuje tudi namen obdelave podatkov, pomoč opravljajo brezplačno.

Sodišča obdelujejo osebne in druge podatke pri neodvisnem sojenju in za njegov namen ter za opravljanje zadev sodne uprave v skladu s tem zakonom, zakoni, ki urejajo sodne postopke in določajo pristojnost sodišč, ter zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Osebni podatki, ki jih obdelujejo sodišča, morajo biti ustrezni in po obsegu primerni namenom, za katere se zbirajo in naprej obdelujejo.

Sodnik ali senat, ki odloča v zadevi iz sodne pristojnosti, skrbi, da so osebni podatki v spisih in zbirkah osebnih podatkov po tem zakonu iz pristojnosti sodišč čim bolj točni, popolni, posodobljeni in zanesljivi, ter jih popravi, dopolni, uniči ali blokira, ko izve, da je to potrebno, v skladu z zakonom, ki ureja sodni postopek glede zadeve, v kateri odloča. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki v sodnem postopku, uresničuje pravico do popravka podatkov, ki se obdelujejo v neskladju s prejšnjim stavkom, na podlagi zakonov, ki urejajo sodni postopek v njegovi zadevi, zlasti z uporabo ugovorov, rednih ali izrednih pravnih sredstev.

Sodišča čezmejno in brezplačno zagotavljajo osebne podatke iz spisov, vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig, registrov in javnih knjig iz pristojnosti sodišč pristojnim sodnim organom držav članic Evropske unije, tretjih držav in mednarodnih organizacij, če tako določa zakon, mednarodna pogodba ali neposredno uporaben pravni akt ali odločitev mednarodne organizacije, na katero je Republika Slovenija prenesla uresničevanje dela svojih suverenih pravic (v nadaljnjem besedilu: čezmejna izmenjava). Sodišča morajo pri dajanju podatkov, če je to glede na vsebino podatkov ali zaprosila organa iz prejšnjega stavka potrebno, posebej navesti stanje njihove točnosti, popolnosti, posodobljenosti in zanesljivosti ter zaprositi za enako delovanje sodnih organov, ki njim zagotovijo potrebne osebne podatke s čezmejno izmenjavo. Pri obdelavi prejetih podatkov in druge dokumentacije so sodišča vezana na omejitve, ki jih je določil organ posredovanja podatkov.

Pri čezmejni izmenjavi po prejšnjem odstavku se osebni podatki zagotovijo le sodnim organom ali drugim podobnim organom drugih držav ali mednarodnih organizacij, če so potrebni za delovanje oziroma odločanje teh organov in če njihova obdelava ni v neskladju z nameni iz prvega in četrtega odstavka 3. člena tega zakona. Organom iz tretjih držav se podatki lahko dajo

le na podlagi mednarodne pogodbe ali v skladu z odločbo državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov po določbah zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Organi iz prvega stavka so vezani na omejitve obdelave podatkov, ki jih na podlagi pravnega reda Republike Slovenije določi sodišče Republike Slovenije, ki zagotovi osebne podatke iz Republike Slovenije, zlasti zaradi varstva postopkovnih interesov, tajnosti postopkov, zasebnosti oseb ali varstva domneve nedolžnosti in pravic do poštenega sojenja. Sodišče Republike Slovenije lahko te omejitve označi tudi s priloženimi opombami, ki se nanašajo na opis stanja zadeve oziroma faze nekončanega sodnega postopka ali na pomen uradnega zapisa po pravnem redu Republike Slovenije.«

3. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

Sodišče mora po uradni dolžnosti pridobiti za sodni postopek potrebne sodbe sodišč ter odločitve upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil, ki jih navajajo oziroma katerih pridobitev predlagajo stranke sodnih postopkov in se nanašajo nanje oziroma na njihovo zadevo. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo sodiščem oziroma državnim organom ali nosilcem javnih pooblastil, ki jih določi sodišče pri izvajanju teh pristojnosti, v kar najkrajšem roku in brezplačno predložiti zahtevane odločitve.

Sodišče ima pri izvajanju svojih pristojnosti iz prejšnjega odstavka pravico zahtevati podatke iz prejšnjega odstavka tudi od drugih pravnih oseb in posameznikov, za katere meni, da z njimi razpolagajo, razen če zakon določa zaupno razmerje ali pridobitev podatkov le na podlagi sodne odločbe. Za izvajanje teh pristojnosti lahko obdeluje tudi podatke, ki so mu jih prostovoljno dale druge pravne osebe, posamezniki, druge države ali mednarodne organizacije, če drug zakon tega ne prepoveduje.

Upravljalci podatkov ali zbirk podatkov, ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev ali presojo dejstev za odločanje v postopkih iz svoje pristojnosti, morajo predložiti zahtevane podatke sodiščem brezplačno in nemudoma, najpozneje pa v osmih dneh. Če se ti podatki v javnem sektorju ali osebah javnega prava obdelujejo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do njih, imajo sodišča pravico do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa, ki ga vključno z omogočanjem ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc, registrov ali javnih knjig. Sodišče lahko te podatke iz zbirk pregleduje, jih kopira, prepíše ali izpiše ter naprej obdeluje v postopkih, pri čemer izpolnjuje svoje zakonsko določene naloge in pristojnosti. Poizvedba se izvede z enotno matično številko (EMŠO) ali davčno številko stranke ali naslovom njenega prebivališča ali pa z drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom stranke zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, katere podatek se zahteva. Zbirke osebnih podatkov sodišč z drugimi zbirkami osebnih podatkov se povezujejo v skladu z zakoni, ki urejajo sodne postopke ali sodne pristojnosti, in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Sodnik ali po pooblastilu sodnika ali predsednika sodišča javni uslužbenec sodišča v zahtevi za predložitev podatkov ali ob neposrednem dostopu do podatkov iz prejšnjega odstavka navede, katere podatke zahteva, namen njihove obdelave oziroma pravno podlago, osebno ime in rojstni dan ali enotno matično številko (EMŠO) ali pa naslov prebivališča stranke ali drugih oseb, katerih podatke sodišče zahteva, ter enoznačno številko zadeve sodišča, po potrebi pa tudi primeren rok, v katerem naj bi bili zahtevani podatki predloženi sodišču.

Za izvajanje pristojnosti ter izpolnitev nalog in obveznosti po tem zakonu, zakonih, ki urejajo sodne postopke, in drugimi zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč, lahko sodišče brezplačno pridobi in obdeluje te osebne podatke: osebno ime, enotna matična številka občana (EMŠO), druga uradna identifikacijska številka, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov ter vrsta prebivališča za fizično osebo; če je fizična oseba tujec, namesto enotne matične številke občana ali druge uradne identifikacijske številke osebno ime, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in

naslov stalnega ali začasnega prebivališča; za odgovorno osebo pravne osebe poleg podatkov iz tega odstavka tudi seznam del in nalog, ki jih opravlja; za pravno osebo pa firmo, sedež in matično številko. Občutljive osebne podatke lahko sodišče pridobi in obdeluje le, če je to nujno potrebno za izvajanje pristojnosti ter izpolnjevanje nalog in obveznosti po tem zakonu, zakonih, ki urejajo sodne postopke, in drugih zakonih, ki urejajo pristojnost sodišč, pri njihovi obdelavi pa mora zlasti upoštevati njihovo tajnost, sprotno spremljati izvajanje ukrepov njihovega zavarovanja in preprečevati nepooblaščne vpogleds. Sodišču v skladu z zakonom, ki ureja pridobitev osebnih ali drugih podatkov, do zastaranja kazenskega pregona ali do pravnomočne sodbe izjemoma ni treba obvestiti osebe, na katero se ti podatki nanašajo, razen če zakon ne določa drugače.

Sodišča imajo dostop do vsebine tajnih podatkov v skladu s pogoji iz zakona, ki ureja tajne podatke, ter jih lahko obdelujejo v sodnih postopkih v skladu z zakoni, ki urejajo sodne postopke, in drugimi zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč.«

4. člen

V prvem odstavku 17.a člena se za besedo »deski« doda besedilo »in na spletni strani«.

V tretjem odstavku se za besedo »deski« doda besedilo »in na spletni strani sodišča«.

V četrtem odstavku se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Podatki na njej se morajo objaviti tudi v elektronski obliki na spletni strani sodišča tako, da je zagotovljen dostop javnosti.«

5. člen

V prvem odstavku 23. člena se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

V drugem odstavku se besedilo »ministrstvo, pristojno za pravosodje« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

V četrtem odstavku se beseda »ministrstvo« nadomesti z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

6. člen

V prvem odstavku 28. člena se v osmi alineji črta besedilo »in merila za kakovost dela sodišč«.

Deveta in deseta alineja se črtata.

V drugem odstavku se besedilo »razrešitev sodnikov, o merilih za kakovost dela sodnikov in merilih za kakovosti dela sodišč in sprejme letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč,« nadomesti z besedilom »razrešitev sodnikov in o merilih za kakovost dela sodnikov«.

7. člen

V tretjem odstavku 28.a člena se črta besedilo »obravnava letno poročilo učinkovitosti in uspešnosti sodišč,«.

8. člen

28.b in 28.c člen se črtata.

9. člen

V drugem odstavku 29. člena se črta drugi stavek.

10. člen

Prvi odstavek 38. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika sodišča določi število sodniških mest na posameznem sodišču.«

11. člen

V tretjem odstavku 40. člena se črta besedilo »in za okrajne in okrožne sodnike iz petega odstavka 38. člena tega zakona«.

Četrty odstavek se črta.

12. člen

V drugem odstavku 40.a člena se črta besedilo »kot sodniki posamezniki ali predsedniki in člani senatov«. Za prvim stavkom se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Kot člani senatov in pri nujnih procesnih dejanjih lahko pri obravnavanju teh zadev sodelujejo vsi drugi okrožni sodniki in okrajni sodniki, ki najmanj tri leta uspešno opravljajo sodniško službo na okrajnem sodišču.«

V tretjem odstavku se besedilo »sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje,« nadomesti z besedilom »predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje«, besedilo »po predhodnem mnenju predsednika posameznega višjega sodišča« pa se črta.

13. člen

V 49. členu se besedilo »sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje« nadomesti z besedilom »predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije s soglasjem ministra, pristojnega za pravosodje«.

14. člen

V sedmem odstavku 51. člena se besedilo »se sodnik porotnik lahko pritoži v roku osmih dni na ministrstvo, pristojno za pravosodje« nadomesti z besedilom »je dovoljeno sprožiti upravni spor«.

15. člen

V četrtem odstavku 53.b člena se besedilo »minister, pristojen za pravosodje« nadomesti z besedilom »predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije«.

16. člen

V 55. členu se besedilo »po pridobljenem strokovnem naslovu univerzitetni diplomirani pravnik«

nadomesti z besedilom »v skladu z zakonom, ki ureja pravniški državni izpit,«.

17. člen

V četrtem odstavku 60. člena se besedi »sodni svet« nadomestita z besedilom »Vrhovno sodišče Republike Slovenije«.

18. člen

60.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»60.a člen

V zadeve sodne uprave spada tudi spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodnikov na posameznem sodišču. Analiza učinkovitosti in uspešnosti njihovega dela je sestavni del letnega poročila o poslovanju sodišča, ki ga predsednik sodišča za preteklo leto najpozneje do 28. februarja v tekočem letu predloži neposredno pristojnemu višjemu sodišču, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Vrhovno sodišče Republike Slovenije pošlje letno poročilo o svojem poslovanju sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

Letno poročilo o poslovanju sodišča vsebuje:

1. navedbo organizacijske sestave sodišča s temi podatki:

- število sodniških mest in sistemiziranih delovnih mest sodnega osebja na zadnji dan v letu;
- število zasedenih sodniških mest in delovnih mest sodnega osebja na zadnji dan v letu;
- dejansko prisotnost sodnikov in sodnega osebja na delovnem mestu v poslovnem letu;

2. navedbo teh podatkov:

- podatek o številu pripadlih pomembnejših in drugih zadev v poslovnem letu;
- podatek o številu rešenih pomembnejših in drugih zadev v poslovnem letu;
- podatek o številu nerešenih pomembnejših in drugih zadev v poslovnem letu;
- podatek o številu pomembnejših in drugih zadev v delu v poslovnem letu;
- število pomembnejših in drugih zadev, v katerih je bilo vloženo pravno sredstvo;
- število potrjenih, spremenjenih ali razveljavljenih odločb;
- količnik reševanja pripada;
- pričakovani čas rešitve zadev;
- povprečna starost nerešenih zadev;
- povprečni čas rešitve zadev v zadnjih 12 mesecih;
- podatek o številu rešenih in nerešenih pomembnejših in drugih zadev, ki so opredeljene kot sodni zaostanek;
- merilo učinkovitosti – število rešenih zadev na sodnika in sodno osebje;

3. oceno doseganja ciljev iz sprejetega letnega programa dela za preteklo leto.

Pomembnejše zadeve iz 2. točke prejšnjega odstavka se določijo s sodnim redom.

Letno poročilo o poslovanju posameznega sodišča pripravi predsednik sodišča.

Pred predložitvijo letnega poročila v skladu s prvim odstavkom tega člena mora predsednik sodišča to poročilo obravnavati na letni konferenci sodnikov.

Podrobnejšo obliko letnega poročila o poslovanju sodišča določi s podzakonskim predpisom minister, pristojen za pravosodje.«

19. člen

Za 60.a členom se dodata nova 60.b in 60.c člen, ki se glasita:

»60.b člen

Letno poročilo, v katerem Vrhovno sodišče Republike Slovenije oceni izvajanje sodne oblasti, obsega ta področja:

1. kadrovska opremljenost sodišč:

- število sodniških mest in sistemiziranih delovnih mest sodnega osebja na zadnji dan v letu;
- število zasedenih sodniških mest in delovnih mest sodnega osebja na zadnji dan v letu;
- dejansko prisotnost sodnikov in sodnega osebja na delovnem mestu v poslovnem letu;
- oceno ustreznosti števila sodniških mest in mest sodnega osebja na posameznem sodišču;

2. sodna statistika:

- nove pomembnejše in druge zadeve v poslovnem letu;
- rešene pomembnejše in druge zadeve v poslovnem letu;
- nerešene pomembnejše in druge zadeve v poslovnem letu;
- merilo učinkovitosti – število rešenih zadev na sodnika in sodno osebje;
- prenosi pristojnosti za rešitev pomembnejših in drugih zadev (105. a člen tega zakona);
- dodeljene zadeve specializiranemu oddelku sodnikov, ki sodijo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj;

3. časovni standardi:

- količnik reševanja pripada;
- pričakovani čas rešitve zadev;
- povprečna starost nerešenih zadev;
- povprečni čas rešitve zadev v zadnjih 12 mesecih;
- podatek o številu rešenih in nerešenih pomembnejših in drugih zadev, ki so opredeljene kot sodni zaostanek;
- reševanje zadev, starejših od pet let;
- reševanje zadev, starejših od deset let;

4. primerjalna ocena zbranih podatkov med sodišči iste stopnje in iste vrste na podlagi meril iz 3. točke tega odstavka;

5. drugi podatki, ki so potrebni za oceno učinkovitosti in uspešnosti dela sodišč.

Letno poročilo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije se izdela za vsako sodišče posebej, za vsa sodišča iste stopnje skupaj (okrajna, okrožna in višja sodišča), za specializirana sodišča (delovna in socialna sodišča, upravno sodišče) in za Vrhovno sodišče Republike Slovenije ter za vsa sodišča v državi skupaj.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije pošlje letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč Državnemu zboru Republike Slovenije, v vednost pa tudi sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, do 15. junija v tekočem letu za preteklo leto ter ga objavi na svojih spletnih straneh.

60.c člen

Na podlagi poročila iz prejšnjega člena za preteklo leto Vrhovno sodišče Republike Slovenije sprejme merila za kakovost dela sodišč za naslednje leto ter v ta namen določi procese reševanja zadev in navodila za učinkovito izvajanje sodne uprave. Pričakovani čas opravljanja tipičnih procesnih dejanj ter reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč (časovni

standardi) določi Vrhovno sodišče Republike Slovenije po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za pravosodje.«

20. člen

V prvem odstavku 61.b člena se besedilo »minister, pristojen za pravosodje, na predlog predsednika sodišča« nadomesti z besedama »predsednik sodišča«.

Četrty in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»Predsednik sodišča izbere najustreznejšega kandidata, pri čemer upošteva znanje, izkušnje, priporočila in dosežke kandidatov na področjih iz prvega odstavka 61.c člena tega zakona.

Predsednik sodišča v odločbi o imenovanju navede razloge za imenovanje. Če kandidata ne izbere, mora navesti razloge za neimenovanje. Odločbo o imenovanju ali sklep, s katerim predsednik sodišča ne izbere nobenega kandidata, se vroči vsem prijavljenim kandidatom. Zoper odločbo ali sklep je dovoljeno sprožiti upravni spor v osmih dneh od dneva vročitve odločbe oziroma sklepa.«

21. člen

V prvem odstavku 61.c člena se besedi »šestih mesecih« nadomestita z besedama »enem letu«, besedilo »ministru, pristojnemu za pravosodje,« se nadomesti z besedilom »predsedniku sodišča«.

22. člen

V prvem odstavku 62. člena se besedi »naslednje pogoje« nadomestita z besedama »naslednja pogoja«. 1. točka se črta, dosedanji 2. in 3. točka pa postaneta 1. in 2. točka.

V drugem odstavku se besedi »šestih mesecih« nadomestita z besedama »enem letu«, za besedo »svetu« pa se dodata vejica in besedilo »predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije«.

V tretjem odstavku se besedilo »minister, pristojen za pravosodje« nadomesti z besedilom »predsednik sodišča«.

23. člen

Drugi odstavek 62.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Predsednike drugih sodišč imenuje z odločbo sodni svet po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje, predhodnem mnenju predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in predhodnem mnenju predsednika neposredno višjega sodišča oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča, za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.«

24. člen

V petem odstavku 62.b člena se besedi »Pisno mnenje« nadomestita z besedilom »Pisni mnenji predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in«, beseda »vroči« pa z besedo »vročita«.

25. člen

V prvem odstavku 64. člena se v 1. točki za besedo »predpisi« doda besedilo »ali merili za kakovost dela sodišč«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Poročilo iz drugega odstavka tega člena in izjava iz prejšnjega odstavka se pošljeta sodnemu svetu ali predsedniku okrožnega sodišča, ki je v skladu s tem členom pristojen za razrešitev predsednika sodišča.«

Dosedanji četrti odstavek, ki postane peti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»O razrešitvi predsednika sodišča odloči sodni svet, ki mora pred odločitvijo pridobiti mnenje ministra, pristojnega za pravosodje, in predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.«.

V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »petega«.

26. člen

Za 65. členom se dodata nova 65.a in 65.b člen, ki se glasita:

»65.a člen

Minister, pristojen za pravosodje, ustanovi službo za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v ministrstvu, pristojnem za pravosodje (v nadaljnjem besedilu: služba za nadzor), in po določbah tega zakona skrbi za nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč.

Pristojnosti službe za nadzor so:

- izvajanje nadzora nad sodno upravo, zlasti glede organizacije poslovanja in izpolnjevanja meril za kakovost dela sodišč;
- ugotavljanje učinkov izpolnjevanja meril za kakovost dela sodišč pri opravljanju zadev sodne uprave;
- opravljanje taksnih pregledov po določbah zakona, ki ureja sodne takse, in
- skrb za izvajanje sodnega reda in opravljanje administrativnih pregledov v skladu s sodnim redom.

Za izvajanje svojih pristojnosti lahko služba za nadzor:

- vpogleduje v vpisnike in drugo dokumentacijo sodišča, povezano z opravljanjem zadev sodne uprave, ter zahteva ustna ali pisna pojasnila od predsednika sodišča, direktorja sodišča, generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in sodnega osebja v zvezi z zatrjevanimi, domnevnimi ali ugotovljenimi nepravilnostmi pri opravljanju teh zadev, pri taksnih in administrativnih pregledih pa lahko vpogleduje še v spise sodišča;
- zahteva predložitve podatkov o poslovanju sodišča in delu predsednika oziroma direktorja sodišča v zadevah sodne uprave ali zahteva predložitve pisnih pojasnil ter poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in opravljanju posameznih nalog sodne uprave, pri čemer se predsednik sodišča višje stopnje hkrati s predložitvijo podatkov oziroma pojasnil in poročil do njih opredeli v svojem mnenju;
- vstopa v prostore sodišča, opravlja razgovore s predsednikom sodišča, direktorjem sodišča, generalnim sekretarjem Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnim osebjem in drugimi zaposlenimi na sodišču ter
- zahteva ali predlaga druge ukrepe za izvajanje svoje pristojnosti po tem zakonu.

Sodišče mora službi za nadzor zagotoviti možnosti za delo in potrebne informacije.

Služba za nadzor pri izvajanju svojih pristojnosti ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja.

Služba za nadzor izvaja nadzor neposredno pri sodišču ali na podlagi predloženih dokumentov sodišča. O ugotovitvah nadzora se napiše poročilo, v katerem se lahko predsedniku sodišča predlaga, da odpravi nezakonnosti ali izvede druge potrebne ukrepe.

Služba za nadzor lahko v zvezi z ugotovitvami nadzora od predsednika sodišča zahteva sprejetje ukrepov iz 71.c člena tega zakona za zagotavljanje pravice stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, spoštovanja pravil o vrstnem redu reševanja zadev, zakonskih rokov za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali drugih pravil procesnega vodstva in predlaga ministru, pristojnemu za pravosodje, da izvede nadaljnje ukrepe v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja sodniško službo.

Službo za nadzor vodi sodnik, dodeljen tej službi v skladu z določbami zakona, ki ureja sodniško službo.

Za potrebe izvajanja tega in 65.b člena tega zakona služba za nadzor pri svojem delu smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Podrobnejšo organizacijo dela in izvajanje pristojnosti službe za nadzor določi minister, pristojen za pravosodje.

65.b člen

Sodišče, pri katerem so bile ugotovljene nepravilnosti pri organizaciji poslovanja, mora službi za nadzor predložiti odzivno poročilo o odpravljanju ugotovljenih nepravilnosti, ki ga potrdi predsednik sodišča. Predložiti ga mora v 30 dneh, ta rok pa začne teči dan po vročitvi poročila iz šestega odstavka prejšnjega člena sodišču. Odzivno poročilo ni potrebno, če je v poročilu iz šestega odstavka prejšnjega člena navedeno, da so bili že med izvajanjem nadzora sprejeti ustrezni ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Služba za nadzor lahko preveri verodostojnost odzivnega poročila z dodatnim nadzorom.

Če služba za nadzor presodi, da v odzivnem poročilu ni navedeno zadovoljivo odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti, ali če sodišče ne predloži odzivnega poročila v predpisanem roku, služba za nadzor obvesti o svojih ugotovitvah sodni svet, predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in ministra, pristojnega za pravosodje. Če ugotovljene nepravilnosti vplivajo na učinkovitost ali uspešnost dela sodišča, lahko služba za nadzor, ne da bi zahtevala poročilo iz drugega odstavka 64. člena tega zakona, predlaga sodnemu svetu razrešitev predsednika sodišča v skladu s 64. členom tega zakona.

Sodni svet po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka to obvestilo obravnava in po potrebi odredi obvezujoča navodila predsedniku sodišča glede izvedbe predlogov službe za nadzor o odpravi nezakonnosti oziroma o izvedbi drugih potrebnih ukrepov. Če služba za nadzor predlaga razrešitev predsednika sodišča, sodni svet ali predsednik okrožnega sodišča ravna skladno s 64. členom tega zakona.

Služba za nadzor enkrat letno o opravljenih nadzorih in svojih ugotovitvah poroča ministru, pristojnemu za pravosodje. Ta s poročilom seznani tudi sodni svet in predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter jima po lastni presoji predlaga potrebne ukrepe za izboljšanje stanja.«

27. člen

67. člen se spremeni tako, da se glasi:

»67. člen

Opravljanje zadev sodne uprave na prvostopenjskih sodiščih nadzoruje predsednik sodišča višje

stopnje, na sodiščih vseh stopenj pa predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in služba za nadzor.

Pri izvajanju nadzora sodne uprave lahko predsedniki sodišč višje stopnje zahtevajo pisna pojasnila in poročila o opravljanju posameznih nalog ter pregledujejo sodne spise.

Določbe prejšnjih odstavkov se ne nanašajo na nadzor sodne uprave na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.«

28. člen

67.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»67.a člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, lahko od predsednikov sodišč zahteva podatke in poročila o stanju reševanja posamezne zadeve ali vrste zadev ali druge podatke v zvezi z delom sodišča, ki jih potrebuje za obveščanje javnosti, za odgovore na vprašanja Državnega zbora Republike Slovenije, Državnega sveta Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, Računskega sodišča Republike Slovenije, Ustavnega sodišča Republike Slovenije, varuha človekovih pravic in predsednika Republike Slovenije ali za izvajanje svojih pristojnosti po tem zakonu ali zakonu, ki ureja sodniško službo.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje zahtevo z navedbo razloga iz prejšnjega odstavka predsedniku sodišča, ki mora ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, odgovoriti prednostno, da je mogoč pravočasen odgovor.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pri izvajanja svojih pristojnosti po tem členu ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja. Predsednik sodišča lahko zavrne predložitev odgovora v celoti ali delno, če bi to posegalo v ta načela ali jamstvo, in to obrazloži. Na zahtevo ministra, pristojnega za pravosodje, o zahtevi iz prvega odstavka tega člena oziroma utemeljenosti zavrnitve odgovora dokončno odloči predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.«

29. člen

V 70. členu se črta peti odstavek.

Dosedanji šesti in sedmi odstavek, ki postaneta peti in šesti odstavek, se spremenita tako, da se glasita:

»Strategijo razvoja informacijske podpore v poslovanju sodišč sprejme Svet uporabnikov za informatizacijo sodišč na podlagi predhodnega mnenja ministrstva, pristojnega za javno upravo, na predlog direktorja Centra za informatiko pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Sestavo Sveta uporabnikov za informatizacijo sodišč ter način in pogoje za njegovo delovanje določa sodni red.«

30. člen

Za tretjim odstavkom 71. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Predsednik okrožnega sodišča lahko okrajnega sodnika, ki je najmanj tri leta uspešno opravljal sodniško službo na okrajnem sodišču kot organizacijski enoti tega okrožnega sodišča, z letnim razporedom dodeli tudi okrožnemu sodišču za sojenje v zadevah iz pristojnosti tega sodišča, če je to potrebno zaradi izvajanja ukrepov za doseganje kakovostnih meril.«

V dosedanjem četrtem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »v specializirani oddelek v skladu s prejšnjim odstavkom« nadomesti z besedilom »v skladu s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena«.

Dosedanji peti, šesti in sedmi odstavek postanejo šesti, sedmi in osmi odstavek.

31. člen

V prvem odstavku 71.a člena se besedilo »do 30. junija tekočega leta« nadomesti z besedilom »v 30 dneh po sprejetju proračuna«.

V drugem odstavku se besedilo »v 30 dneh pred začetkom izvrševanja proračuna« nadomesti z besedilom »v 60 dneh od sprejetja proračuna«.

32. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. člen

Če predsednik sodišča višje stopnje na podlagi podatkov o poslovanju sodišča nižje stopnje, vložene nadzorstvene pritožbe, rokavnega predloga ali drugih podatkov presodi, da je bila ali bi lahko bila kršena pravica stranke do sojenja brez nepotrebne odlašanja ali da niso bila ali bi lahko ne bila spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev, zakonski roki za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali druga pravila procesnega vodstva, lahko odredi pregled poslovanja v zadevi pri sodišču nižje stopnje. Ta pregled se lahko odredi v zadevi, v kateri je že bilo ali še ni bilo pravnomočno odločeno.

Predsednik višje stopnje mora določiti pregled poslovanja iz prejšnjega odstavka, če prejme obrazloženo zahtevo predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnega sveta, disciplinskega tožilca, disciplinskega sodišča ali ministra, pristojnega za pravosodje.

Na zahtevo predsednika višje stopnje dokončno odloči o utemeljenosti zahteve iz prejšnjega odstavka predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Predsednik sodišča višje stopnje z odredbo določi sodnika, ki opravi pregled poslovanja in ki ne sme opravljati funkcije na sodišču, na katerem se vodi zadeva, v kateri se odredi ta pregled.

O pregledu poslovanja se sestavi poročilo, v katerem se navedejo zlasti potek reševanja zadeve, razlogi in presoja morebitnih nepravilnosti iz prvega odstavka tega člena ter ugotovitve pregleda in morebitni sprejeti ukrepi. Poročilo o pregledu poslovanja predsednik sodišča višje stopnje predloži predsedniku sodišča, na katerem je bil opravljen pregled, če je bil opravljen na zahtevo, pa tudi vlagatelju zahteve.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnega sveta, disciplinski tožilec ali disciplinsko sodišče, minister, pristojen za pravosodje, predsednik sodišča višje stopnje in predsednik sodišča, na katerem je bil opravljen pregled, lahko podatke oziroma ugotovitve iz poročila uporabijo za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov po določbah tega zakona, zakona, ki ureja sodniško službo, in zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja, zlasti glede ocene sodniške službe, postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnika, za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov na podlagi drugih zakonskih pristojnosti ali obveznosti ministrstva, pristojnega za pravosodje, zlasti glede ocene službe državnega tožilca ali postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti državnega tožilca.

Smiselno se določbe tega člena uporabljajo tudi za pregled poslovanja v zadevi višjega sodišča, ki ga opravi Vrhovno sodišče Republike Slovenije, na predlog sodnega sveta, disciplinskega tožilca, disciplinskega sodišča ali ministra, pristojnega za pravosodje.«

33. člen

Drugi odstavek 74.b člena se spremeni tako, da se glasi:

»Minister, pristojen za pravosodje, lahko javnim uslužbencem državnega pravobranilstva in ministrstva, pristojnega za pravosodje, predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pa javnim uslužbencem sodišč, sodnikom in drugim sodnim funkcionarjem praviloma na dan pravosodja podeljuje priznanja za posebne delovne uspehe ali prizadevanje in za uspešno končane zahtevne projekte iz njihove pristojnosti oziroma opravljanje nalog ali izvajanje pooblastil.«

V tretjem odstavku se črta besedilo »državnega tožilstva,«.

34. člen

Za 74.b členom se doda nov 74.c člen, ki se glasi:

»74.c člen

Strokovno združenje, ki zastopa interes najmanj polovice sodnikov, ima status društva v javnem interesu.«

35. člen

78. člen se spremeni tako, da se glasi:

»78. člen

Centralno kadrovska evidenco za sodnike in javne uslužbence sodišč upravlja Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Centralna kadrovska evidenca se lahko upravlja z uporabo informacijske tehnologije.

V centralni kadrovski evidenci se obdelujejo ti osebni in drugi podatki sodnikov:

1. identifikacijski podatki (ime in priimek, naslov prebivališča in EMŠO),
2. podatki o službenem razmerju za sodnika (datum nastopa sodniške službe oziroma odločba o izvolitvi in imenovanju sodnika);
3. podatki o opravljanju funkcij, sodelovanju v projektnih skupinah in opravljanju drugega dela v interesu delodajalca;
4. podatki o stopnji izobrazbe, funkcionalnem in specialnem znanju, udeležbi na različnih oblikah izpopolnjevanja in usposabljanja ter drugi podatki o strokovni usposobljenosti;
5. podatki o izkušnjah iz evropskih zadev;
6. podatki o prejšnjih delovnih razmerjih, delovni, pokojninski in službeni dobi;
7. podatki o prenehanju službenega razmerja za sodnika;
8. podatki, potrebni za obračun plače;
9. ocena sodniške službe in podatki o učinkovitosti sodnikovega dela;
10. evidenca napredovanj;
11. odločitve disciplinskih organov;
12. podatki o pospešitvenih pravnih sredstvih po določbah zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, ki niso bila očitno neutemeljena, in o ukrepih v zvezi z njimi ter podatki o izvedenih službenih nadzorih;
13. podatki o zadevah, ki jih je reševal oziroma jih rešuje sodnik in v katerih je Evropsko sodišče za človekove pravice dokončno odločilo, da je bila pravica ali svoboščina stranke kršena zaradi ravnanja sodnika, ali je bila zaradi te kršitve sklenjena poravnava v

postopku pred navedenim sodiščem (navedba sodnika, zadeve, pravne podlage, ki je bila kršena, navedba točke ali točk sodbe, v kateri je bilo ugotovljeno, da je sodišče Republike Slovenije kršilo pravno podlago);

14. drugi podatki v skladu z zakonom.

V centralni kadrovske evidenci se obdelujejo ti osebni in drugi podatki javnih uslužbencev:

1. identifikacijski podatki (ime in priimek, naslov prebivališča in EMŠO);
2. podatki o delovnem razmerju za javnega uslužbenca (vrsta delovnega razmerja – za določen ali nedoločen čas; datum sklenitve delovnega razmerja);
3. podatki o sedanjem delovnem mestu oziroma položaju in o prejšnjih delovnih mestih, dodelitvah oziroma položajih v organih;
4. podatki o imenovanjih, napredovanjih in veljavnem nazivu oziroma položaju;
5. podatki o stopnji izobrazbe, funkcionalnem in specialnem znanju, udeležbi na različnih oblikah izpopolnjevanja in usposabljanja ter o opravljenih strokovnih izpitih in preizkusih znanja, pa tudi drugi podatki o strokovni usposobljenosti;
6. podatki o izkušnjah iz evropskih zadev;
7. podatki o prejšnjih delovnih razmerjih, delovni, pokojninski in službeni dobi;
8. podatki o opravljanju funkcij, sodelovanju v projektnih skupinah in opravljanju drugega dela v interesu delodajalca;
9. podatki o letnih ocenah;
10. podatki o priznanjih in nagradah;
11. podatki o dokončno ugotovljeni disciplinski in odškodninski odgovornosti;
12. podatki o dokončni ugotovitvi nesposobnosti;
13. podatki o prenehanju delovnega razmerja;
14. kratek življenjepis, če tako želi oziroma s tem soglaša javni uslužbenec;
15. podatki o dovoljenju za dostop do tajnih podatkov;
16. podatki, potrebni za obračun plače, in
17. drugi podatki v skladu z zakonom.

Zbirka dokumentov, ki se nanašajo na podatke iz prejšnjih dveh odstavkov, se obdeluje na sodišču, na katerem sodnik opravlja sodniško službo oziroma na katerem javni uslužbenec dela, lahko pa tudi v centralni kadrovske evidenci.

Podatki iz centralne kadrovske evidence za sodnike so zaupni, razen podatkov iz 2. in 10. točke tretjega odstavka tega člena. Organi, ki so pristojni sprejemati odločitve, o katerih se po določbi prejšnjega odstavka vodi centralna kadrovska evidenca, in organi, ki upravljajo zbirke osebnih podatkov oziroma evidence, ki vsebujejo te podatke, morajo podatke brezplačno zagotoviti Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, če niso javno dostopni. Državno pravobranilstvo zagotovi Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije podatke iz 13. točke tretjega odstavka tega člena.

Podatki iz centralne kadrovske evidence se hranijo še deset let po prenehanju službenega razmerja sodnika ali delovnega razmerja javnega uslužbenca. Po poteku teh rokov se podatki arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.«

36. člen

79. člen se spremeni tako, da se glasi:

»79. člen

Oseba, katere podatki so vpisani v centralni kadrovske evidenci, ima pravico zahtevati brezplačni dostop do vsebine podatkov, ki se nanašajo nanjo, in zahtevati popravek, če so podatki napačni.

Pravico do brezplačnega dostopa v centralno kadrovske evidenco imajo sodni svet, ministrstvo, pristojno za pravosodje, disciplinsko sodišče, disciplinski tožilec, personalni svet in predsednik sodišča zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu oziroma zakonu, ki ureja sodniško službo. Pravico do dostopa iz prejšnjega stavka imajo tudi nadzorni organi, določeni z zakonom.

Podatki iz centralne kadrovske evidence se lahko uporabijo za izvajanje tega zakona in zakona, ki ureja sodniško službo, zlasti glede urejanja položaja, pravic, dolžnosti in odgovornosti sodnikov ter za opravljanje zadev pravosodne in sodne uprave. Podatki iz centralne kadrovske evidence, ki se nanašajo na javne uslužbenke, se lahko uporabijo tudi za izvajanje politike upravljanja kadrovskih virov, za obračun plač in izpolnjevanje drugih obveznosti delodajalca ter za odločanje o pravicah in obveznostih iz delovnih razmerij.«

37. člen

82. člen se spremeni tako, da se glasi:

»82. člen

Zaradi učinkovitega opravljanja zadev sodne uprave, vodenja in preglednosti sodnih zadev, zakonitega odločanja sodišč, spoštovanja pravic strank in drugih udeležencev sodnih postopkov, zaradi njihove evidence in statističnega poročanja upravljajo sodišča vpisnike, imenike, pomožne knjige, registre in javne knjige, v katerih obdelujejo osebne in druge podatke iz spisov sodnih zadev.

Podatke iz prejšnjega odstavka obdelujejo in naprej dajejo na voljo sodišča v skladu s tem zakonom, zakoni, ki urejajo sodne postopke, in drugimi zakoni, ki urejajo pristojnost sodišč. Dostop do arhiviranih podatkov ima sodišče, druge osebe pa v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Podatki iz vpisnikov, imenikov in pomožnih knjige se zaradi pravne varnosti oseb hranijo trajno, podatki iz registrov in javnih knjig iz pristojnosti sodišča pa v skladu z roki iz zakonov, ki urejajo registre in javne knjige.

Vpisnike, imenike in pomožne knjige sodišče hrani v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega gradiva, in zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Registri in javne knjige iz pristojnosti sodišč se hranijo v skladu z zakoni, ki urejajo registre in javne knjige.

Podrobnejšo obliko in vsebino posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč in učinkovito vodenje postopkov ter statistično poročanje predpiše v skladu z zakonom minister, pristojen za pravosodje.

Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko zahteva seznanitev z vpisanimi podatki v vpisnikih, imenikih in pomožnih knjigah v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, razen če zakon ne določa drugače. Seznanitev z vpisanimi osebnimi in drugimi podatki lahko predsednik sodišča dovoli tudi vsakomur s pravnim interesom za seznanitev v skladu z zakonom, ki ureja sodni postopek ali pristojnost sodišč.

Predsednik sodišča lahko dovoli vpogled, prepis, kopiranje ali izpis iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča posamezniku, ki dokaže, da podatke iz njih potrebuje za znanstvenoraziskovalno delo. Dovoljenje se lahko nanaša le na vpisnike, imenike, evidenc in spise, ki so arhivirani. Posameznik lahko v podatke iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča vpogleda ali jih prepíše brezplačno, kopira ali izpiše pa jih na svoje stroške. Vpogled, prepis, kopiranje ali izpis se opravi pod nadzorom javnega uslužbenca sodišča, ki je za to pisno pooblaščen.

Stroški pravice do seznanitve po petem in šestem odstavku tega člena se odmerijo in izplačajo s smiselno uporabo predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.«

38. člen

V prvem odstavku 87. člena se v 5. točki za besedama »univerzitetno izobrazbo« doda besedilo »ali končan magistrski študijski program«.

39. člen

V 92. členu se besedilo »določbe drugega in tretjega odstavka 87. člena« nadomesti z besedilom »določbe drugega, tretjega in šestega odstavka 87. člena«.

40. člen

Za prvim odstavkom 94. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Sodni tolmači morajo v tridesetih dneh po prisegi zaradi overitve svojih podpisov in pečatov na listinah, ki so namenjene uporabi v tujini, deponirati podpise in pečate na ministrstvu, pristojnem za pravosodje.«

41. člen

V prvem odstavku 106. člena se za 6. točko doda nova 7. točka, ki se glasi:

»7. spremlja, ugotavlja in analizira učinkovitost in uspešnost dela sodišč, o čemer sprejme letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in oddelkov na posameznih sodiščih ter merila za kakovost dela sodišč;«.

Dosedanja 7. točka postane 8. točka.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

42. člen

Sodni tolmači, imenovani do uveljavitve tega zakona, morajo deponirati podpise in pečate na ministrstvu, pristojnem za pravosodje, v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

43. člen

Organi, ki so pristojni sprejemati odločitve, glede katerih se upravlja osebna evidenca, in organi, ki upravljajo zbirke osebnih podatkov oziroma evidence s podatki, ki so potrebni za obdelavo podatkov v osebni evidenci, morajo Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije podatke brezplačno dati na voljo v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije uskladi centralno kadrovsko evidenco sodnikov in javnih uslužbencev sodišč z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

44. člen

Postopki za imenovanje in razrešitev direktorjev sodišč, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po dosedanjih predpisih.

45. člen

Letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč za leto 2013 se sprejme v skladu z določbami Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A).

46. člen

Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč se ustanovi in začne delati v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do začetka dela službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč se uporabljajo določbe 67. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A).

47. člen

Ne glede na 78. in 79. člen zakona se do ustrezne spremembe 58. člena Zakona o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 77/09) za državne pravobranilce, pomočnike državnih pravobranilcev in druge zaposlene v državnem pravobranilstvu še naprej smiselno uporabljata 78. in 79. člen Zakona o sodiščih (94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A).

48. člen

Ne glede na določbe Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF) do začetka uporabe sprememb zakona, ki ureja javne uslužbenke, ki se nanašajo na pristojnost za vodenje kadrovskih evidenc, centralno kadrovske evidenco za sodnike in javne uslužbenke sodišč upravlja Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

49. člen

Ne glede na določbe Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo (52/11 – popr.), 9/11 – ZPlaSS-B, 35/11, 59/11, 85/11, 48/12 in 105/12) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12 in 105/12 – ZBan-1J) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI (100/07 – popr.), 1/08, 68/08, 35/11, 55/11 – skl. US, 105/11 – odl. US, 10/12 in 38/12) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o revidiranju (Uradni list RS, št. 65/08) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12 in 102/12) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11 in 57/12) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se

nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

Ne glede na določbe Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 102/12 – odl. US) do začetka uporabe sprememb navedenega zakona, ki se nanašajo na postopek sodnega varstva, v postopku sodnega varstva odloča Upravno sodišče Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja upravni spor.

V postopkih sodnega varstva, določenih v tem členu, odloča senat treh sodnikov.

Postopki sodnega varstva po zakonih, ki urejajo bančništvo, finančne instrumente, prevzeme, revidiranje, zavarovalništvo, preprečevanje omejevanja konkurence in ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

50. člen

Minister, pristojen za pravosodje, sprejme podzakonski predpis iz spremenjenega 60.a člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Minister, pristojen za pravosodje, sprejme podzakonski predpis iz novega 65.a člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Minister, pristojen za pravosodje, uskladi podzakonski predpis iz 82. člena zakona z določbami tega zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

51. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

I. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

V predlaganem 1.a členu ZS je določeno, da se v zakonodajo Republike Slovenije prenaša pravni akt Evropske unije, to je Okvirni sklep Sveta z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: Okvirni sklep), ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah. Gre za pravni akt Evropske unije s področja nekdanjega tretjega stebra (pravosodje in notranje zadeve), ureja pa varstvo in obdelavo osebnih podatkov na področju kazenskega pravosodja (sodstvo in državna tožilstva) in notranjih zadev (zlasti policije). V tem zakonu se ne urejajo samo minimalna pravila čezmejne izmenjave osebnih podatkov na področju delovanja kazenskega sodstva, temveč tudi t.i. notranja pravila varstva osebnih podatkov v celotnem sodstvu Republike Slovenije, ki veljajo na načelni ravni za vse sodne postopke v Republiki Sloveniji, saj glede na 38. člen Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 in 68/06; v nadaljnjem besedilu: Ustava Republike Slovenije), ki v 38. členu ureja pravico do varstva osebnih podatkov, ni nobenega razloga za morebitno stališče, da bi se to vprašanje urejalo specifično za poslovanje sodišč samo v Sloveniji. Glede na navedeno ustavno obveznost je Republika Slovenija že do sedaj zakonsko urejala varstvo osebnih podatkov glede delovanja sodstva tako v Zakonu o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11 in 75/2012 – ZSPDSLS-A; v nadaljnjem besedilu: ZS) kot tudi v sodni postopkovni zakonodaji.

V predlaganem členu je uporabljen izraz zakonodaja Republike Slovenije in ne pravni red Republike Slovenije, pri tem se izhaja iz uporabe izraza oziroma instituta »zakon« zlasti v 23., 24. in 87. členu Ustave Republike Slovenije. Ker je prenos tega Okvirnega sklepa v predlaganem členu nekako »tujek« v običajni sodno organizacijski zakonodaji, je uporabljen izraz »tudi«.

Določbe navedenega Okvirnega sklepa se prenašajo zlasti v novi 12.a člen, delno v 13. člen ter v spremenjeni 82. člen predloga Zakona o sodiščih.

Podobne ureditve se nahajajo v 180.-184. členu Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12 in 15/13 – ZODPol) in v 112.-125. členu Zakona o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 15/13), ki tudi na ustrezen način prenašata (uzakonjata) določbe tega Okvirnega sklepa.

K 2. členu:

Predlagani prvi odstavek 12.a člena ZS je skorajda nespremenjeni prvi odstavek 13. člena veljavnega ZS. Določa, da si v zadevah iz sodne pristojnosti sodišča v Republiki Sloveniji dajejo medsebojno pravno pomoč, podrobneje pa ta vprašanja ureja postopkovna zakonodaja (npr. četrti odstavek 30. člena in 27. člen Zakona o pravdnem postopku, Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 121/08 – skl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US in 75/12 – odl. US (76/12 popr.)). Člen nadalje določa, da sodišča Republike Slovenije dajejo drugim državnim organom oziroma nosilcem javnih pooblastil v Republiki Sloveniji pomoč s posredovanjem podatkov, spisov in listin na vpogled, oziroma omogočajo njihovo kopiranje, izpis ali prepis (vsa delovanja obdelave), kadar tako določa zakon, ki tudi določa namen obdelave podatkov. Dodatek o zakonski podlagi in o namenu obdelave osebnih podatkov pomeni spoštovanje načel neodvisnosti sodstva (prvi odstavek 23. člena in 125. člen Ustave Republike Slovenije) ter delitve oblasti (drugi stavek drugega odstavka 3. člena Ustave Republike Slovenije), prav tako pa predstavlja spoštovanje določb o namenski obdelavi osebnih podatkov (drugi odstavek 38. člena Ustave Republike Slovenije). Na samoumevno in nujno potrebo spoštovanja neodvisnosti sodstva opozarja tudi uvodna navedba št. 35 Okvirnega sklepa 2008/977PNZ.

Predlagani drugi odstavek 12.a člena ZS sistemsko določa, da sodišča v skladu z zakoni, ki urejajo sodne postopke (npr. 143. člen Zakona o kazenskem postopku, Uradni list RS, št. 32/12

– uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZKP) in drugimi zakoni (npr. 1. člen, drugi odstavek 5. člena ter četrti in peti odstavek 14. člena Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, Uradni list RS, št. 67/12 – uradno prečiščeno besedilo, tretji odstavek 76. člena in prvi odstavek 163. člena Zakona o elektronskih komunikacijah, Uradni list RS, št. 109/12), obdelujejo osebne in druge podatke v okviru in za namen neodvisnega sodnega odločanja ter v skladu s temi zakoni, ki določajo tako namene obdelave osebnih podatkov, kot tudi načine, s katerimi se zagotavlja, da se osebni podatki obdelujejo primerno, ustrezno in ne preobsežno v zvezi z nameni, za katere so bili zbrani (ustavno načelo sorazmernosti²). Predlagan je smiselni prenos določb prvega in drugega odstavka člena 3 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

Po predlaganem novem sistemskem tretjem odstavku sodnik ali sodniki, ki odločajo v zadevi iz sodne pristojnosti, skrbijo, da so osebni podatki v spisih ter zbirkah osebnih podatkov po tem zakonu iz pristojnosti sodišč, čim bolj točni, popolni, posodobljeni in zanesljivi, ter jih popravi, dopolni, uniči ali blokira, ko izve, da je to potrebno, v skladu z zakonom, ki ureja sodni postopek glede zadeve, v kateri odloča. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pa izvršuje pravice do popravka podatkov, ki se obdelujejo v neskladju s prejšnjim odstavkom v skladu z zakoni, ki urejajo sodni postopek v njegovi zadevi, zlasti z uporabo ugovorov, rednih ali izrednih pravnih sredstev. Pri tem se sledi členu 4, četrtemu odstavku v zvezi z uvodno navedbo št. 12 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ. Poudarjamo še, da je takšno postopanje mogoče samo v primerih, ko gre za presojo v sodnih postopkih, kjer je možno uporabiti pravna sredstva.

Predlagana četrti in peti odstavek novega 12.a člena ZS določata, da sodišča čezmejno posredujejo osebne podatke iz njihovih zbirk osebnih podatkov (spisi sodnih zadev, registri, javne knjige vpisniki, imeniki, pomožne knjige) tistih zbirk, ki so v skladu z zakonom v njihovi pristojnosti, sodiščem in drugim, sodiščem podobnim organom (tribunali) držav članic Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora, sodiščem in podobnim organom mednarodnih organizacij (npr. Evropsko sodišče za človekove pravice, Sodišče Evropske unije, ...). Pogoji za takšno posredovanje je vedno obstoj in navedba pravne podlage (zakon, mednarodna pogodba ali neposredno uporaben pravni akt ali odločitev mednarodne organizacije, na katero je Republika Slovenija prenesla izvrševanje dela suverenih pravic Republike Slovenije). Prav tako morajo sodišča Republike Slovenije, ker gre za občutljive zadeve, ki lahko posežejo v pravice in obveznosti ljudi in pravnih oseb, pri posredovanju podatkov, če je to glede na vsebino podatkov ali zaprosila organa iz prejšnjega stavka potrebno, posebej navesti stanje točnosti, popolnosti, posodobljenosti in zanesljivosti posredovanih podatkov ter zaprositi za enako delovanje s strani sodnih organov drugih držav ali mednarodnih organizacij, ki jim posredujejo potrebne osebne podatke v okviru čezmejne izmenjave (prenesen člen 8 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ). Pri obdelavi prejetih podatkov in druge dokumentacije pa so sodišča Republike Slovenije vezana na omejitve, ki jih je določil organ posredovanja. Sodišča drugih držav in mednarodnih organizacij so vezana na omejitve ki jim jih je določilo sodišče Republike Slovenije kot (sodni) organ posredovanja osebnih podatkov.

Osebni podatki se smejo pri čezmejni izmenjavi posredovati le sodnim organom ali drugim podobnim organom drugih držav ali mednarodnih organizacij, ki so potrebni za delovanje oziroma odločanje teh organov (institucionalni kriterij, kaj je sodišče ter področni kriterij namenske obdelave osebnih podatkov) in, če njihova obdelava ni v neskladju z nameni iz prvega in četrtega odstavka 3. člena ZS (sistemski kriterij neodvisnega sodnega odločanja ter področni kriteriji, da gre za pravice, obveznosti ali kazenske obtožbe). Če gre za tretje države, se smejo osebni podatki posredovati le na podlagi mednarodne pogodbe ali v skladu z odločbo državnega nadzornega organa za varstvo osebnih podatkov (Informacijski pooblaščenec) po določbah 63. - 71. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno

² Ustavno načelo sorazmernosti glede na ustavnosodno presojo Ustavnega sodišča Republike Slovenije temelji na 2. členu Ustave Republike Slovenije, doseg tega načela pa določa tretji odstavek 15. člena Ustave Republike Slovenije (ta interpretacija umestitve in utemeljitve ustavnega načela sorazmernosti v Republiki Sloveniji v ustavni red Republike Slovenije je smiselno povzeta po: Iztok Štefanec, Meje načela sorazmernosti - Diplomaska naloga, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, oktober 2010, Ljubljana, predvsem str. 23 in 36-42).

prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZVOP-1). Sodni organi iz prvega stavka so vezani na omejitve obdelave podatkov, ki jih na podlagi pravnega reda Republike Slovenije določi tisto sodišče Republike Slovenije, ki posreduje osebne podatke iz Republike Slovenije, zlasti zaradi varstva interesov postopkov, tajnosti postopkov, zasebnosti oseb ali varstva domneve nedolžnosti in pravic do poštenega sojenja. Sodišče Republike Slovenije pa ima možnost, da te omejitve označi tudi s priloženimi opombami, ki se nanašajo na opis stanja zadeve oziroma faze še nezaključenega sodnega postopka ali na pomen uradnega zapisa po pravnem redu Republike Slovenije.

Predlagane določbe predstavljajo prenos določb členov 11, 12, 13 in delno člena 3 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

K 3. členu:

Predlagani spremenjeni 13. člen ZS vključuje večino vsebine dosedanjega 13. člena ZS, ki pa je nekoliko preoblikovana.

Prvi odstavek določa ukrep pomoči strankam sodnih postopkov, da imajo namreč pravico, sodišča pa obveznost, po kateri so le-ta dolžna po uradni dolžnosti pridobiti za sodni postopek potrebne sodbe drugih sodišč v Republiki Sloveniji in odločbe upravnih organov, katere navajajo oziroma katerih pridobitev predlagajo stranke sodnih postopkov in se nanašajo nanje oziroma na njihovo zadevo. Določena je tudi obveznost državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki so dolžni dati sodiščem oziroma državnim organom, ki jih določi sodišče pri izvajanju teh funkcij, zahtevano pomoč, ki je brezplačna, podatke pa morajo posredovati v najkrajšem možnem roku. Stranka sodnega postopka mora sodišču izkazati, da je pridobitev akta (sodbe ali odločbe) potrebna (relevantna), zavezanci (drugi državni organi ipd.) pa so dolžni sodiščem dati potrebno pomoč za izvedbo te funkcije. Gre za ureditev, ki je posebnost Republike Slovenije.

Po predlaganem drugem odstavku ima sodišče pri izvajanju svojih pristojnosti iz prvega odstavka pravico zahtevati posredovanje podatkov iz prvega odstavka tega člena tudi od drugih pravnih oseb in posameznikov, za katere meni, da z njimi razpolagajo, razen če zakon določa, da gre za zaupno razmerje (npr. odvetnik : stranka, zdravnik : pacient ipd.) ali da se podatki lahko pridobijo le na podlagi odločb sodišča. Sodišče za izvajanje teh pristojnosti lahko obdeluje tudi podatke, ki so mu jih prostovoljno posredovale druge pravne osebe, posamezniki, druge države ali mednarodne organizacije, če drug zakon tega ne prepoveduje (t.i. "spontano posredovanje podatkov").

Predlagani tretji odstavek določa, da imajo upravljavci uradnih evidenc, registrov in javnih knjig ter drugih varovanih podatkov, ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev ali presojo dejstev za odločanje v postopkih iz pristojnosti sodišč, dolžnost, da sodiščem brezplačno in v najkrajšem možnem roku posredujejo zahtevane podatke. Sodišča so, kadar sodijo, oblastno nadrejena drugim upravljavcem osebnih podatkov, in posredovanje podatkov je v javnem interesu, konkretno v interesu neodvisnega in poštenega sojenja, kar velja tudi za institut brezplačnega posredovanja osebnih podatkov. Prav tako je določeno, da v primeru, če se ti podatki obdelujejo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do teh podatkov, imajo sodišča pravico do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa do njih, ki ga vključno z omogočanjem njihovega ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc, registrov ali javnih knjig. Sodišče lahko v podatke iz zbirk podatkov vpogleda, jih kopira, prepíše ali izpiše ter naprej obdeluje (vsa možna delovanja obdelave osebnih podatkov) v postopkih, kjer izvršuje svoje zakonsko določene naloge in pristojnosti. Povezovanje se izvede z enotno matično številko (EMŠO) ali davčno številko stranke ali naslovom prebivališča stranke ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom stranke zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, katere podatek se zahteva. Potrebna je torej kombinacija več podatkov, vključno z osebnim imenom. Seveda je treba pri povezovanju navesti tudi pravno podlago oziroma namen obdelave osebnih podatkov (splošna določba

³ Glejte npr.: odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-60/03, 4.12.2003, 30.-34. točka odločbe; objava: Uradni list RS, št. 131/03 in OdlUS XII, 93.

tretjega odstavka 22. člena ZVOP-1), kar je tudi v skladu s členoma 10 in 22 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

Predlagani četrti odstavek 13. člena ZS določa, da sodnik, ali po pooblastilu sodnika ali predsednika sodišča drugo sodno osebje (javni uslužbenci), v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem dostopu do podatkov iz tretjega odstavka navedejo, katere podatke zahtevajo, namen obdelave oziroma pravno podlago, osebno ime in rojstni dan ali enotno matično številko (EMŠO) ali naslov prebivališča stranke ali drugih oseb, katerih podatke sodišče zahteva ter enoznačno številko zadeve sodišča, po potrebi pa se navede tudi primeren rok, v katerem naj bi bili zahtevani podatki posredovani sodišču.

Predlagani peti odstavek dodatno določa konkretne osebne podatke, katere lahko za izvrševanje pristojnosti, nalog in obveznosti po tem zakonu in po drugih zakonih, ki urejajo sodne postopke, sodišče brezplačno pridobi in obdeluje: osebno ime, enotna matična številka občana, druga uradna identifikacijska številka, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov ter vrsta prebivališča za fizično osebo; če je fizična oseba tujec, namesto enotne matične številke občana ali druge uradne identifikacijske številke osebno ime, datum in kraj rojstva, poklic, zaposlitev in naslov stalnega ali začasnega prebivališča; za odgovorno osebo pravne osebe poleg navedenih podatkov tudi seznam del in nalog, ki jih opravlja; za pravno osebo firmo, sedež in matično številko. Občutljive osebne podatke lahko sodišče Republike Slovenije pridobi in obdeluje le, če je to nujno potrebno za izvajanje pristojnosti, nalog in obveznosti tega zakona in sodne postopkovne zakonodaje, pri njihovi obdelavi pa mora posebej upoštevati tajnost teh osebnih podatkov in sprotno spremljati izvajanje ukrepov zavarovanja osebnih podatkov, zlasti preprečevati nepooblaščen vpogled. Sodišču o pridobitvi osebnih podatkov ali podatkov izjemoma ni treba obvestiti posameznika, na katerega se podatki nanašajo, razen, če zakon določa drugače (javnost sojenja po sodni postopkovni zakonodaji, pravica do vpogleda v spis po sodni postopkovni zakonodaji). Izjemoma se posameznika ne obvesti o pridobitvi določenih osebnih podatkov, če to določa npr. kazenska postopkovna zakonodaja glede izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov ipd.³ S tem členom se izvršujejo določbe členov 3, drugega odstavka 17. in 6. Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

Zadnji odstavek predlaganega člena določa, da imajo sodišča dostop do vsebine tajnih podatkov v skladu s pogoji iz Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/10 in 60/11).

K 4. členu:

Poleg objave podatkov na oglasni deski sodišča se določa še obvezna objava na spletni strani sodišča.

K 5. členu:

Glede na to, da se podatki v sodniškem volilnem imeniku povzemajo iz centralne kadrovske evidence, ki jo po predlagani noveli vodi Vrhovno sodišče Republike Slovenije, predlagatelj meni, da je potrebno tudi pristojnost vodenja sodniškega volilnega imenika z ministrstva, pristojnega za pravosodje, prenesti na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

K 6. členu:

Po predlagani noveli bodo merila za kakovost dela sodišč opredeljena v letnem poročilu o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in oddelkov na posameznih sodiščih, ki ga bo pripravljal predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in ne več sodni svet. V skladu s tem se ustrezno spreminja osma alineja in črta deseta alineja prvega odstavka 28. člena ZS.

Določanje števila sodniških mest se po predlogu prenaša v pristojnost predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, zato se predlaga črtanje devete alineje, ki določa takšno pristojnost sodnega sveta.

K 7. členu:

Predlagana sprememba 28.a člena ZS je povezana s prenosom pristojnosti za pripravo letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč s sodnega sveta na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

K 8. členu:

Predlagano črtanje 28.b in 28.c člena ZS je povezano s prenosom pristojnosti za pripravo letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč s sodnega sveta na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

K 9. členu:

Predlagana sprememba je posledica črtanja desete alineje prvega odstavka 28. člena ZS (gre za prenos pristojnosti za pripravo letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč s sodnega sveta na Vrhovno sodišče Republike Slovenije).

K 10. členu:

S predlagano spremembo se pristojnost za določanje števila sodniških mest na posameznem sodišču s sodnega sveta prenaša na predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Ta mora imeti večjo vlogo pri določanju števila sodniških mest na posameznem sodišču, saj lahko na podlagi letnih poročil in spremljanja stanja na posameznih sodiščih hitreje zazna potrebe posameznega sodišča in ustrezno ukrepa (npr. povečanje ali zmanjšanje števila mest zaradi nihanj v pripadu). Poleg tega je določanje števila sodniških mest povezano s finančnimi sredstvi, obseg finančnih sredstev za plače sodnikov in sodnega osebja ter za stroške poslovanja sodišč pa se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije na podlagi finančnih načrtov posameznih sodišč zagotavlja pri proračunskem uporabniku Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, zaradi česar je smotno, da število sodniških mest določa Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Ker so zadeve sodne uprave v pristojnosti predsednika sodišča, menimo, da mora biti predsedniku sodišča zagotovljena možnost podajanja mnenja glede števila sodniških mest na sodišču.

Enako se spreminja pristojnost določanja števila sodniških mest v specializiranih oddelkih (ki opravljajo preiskavo in sodijo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj), število mest sodnikov porotnikov in skupno število pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike ter število in vrste delovnih mest sodnega osebja za posamezna sodišča.

K 11. členu:

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 96/09; v nadaljnjem besedilu: ZS-I) je bila črtana določba, ki je določala, da pri višjem sodišču sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika višjega sodišča, določi posebna sodniška mesta za okrajne in okrožne sodnike, ki bodo na okrajnih in okrožnih sodiščih znotraj območja istega višjega sodišča nadomeščali odsotne sodnike, reševali izreden pripad zadev oziroma obravnavali zadeve v drugih utemeljenih primerih, zlasti zaradi zagotavljanja pravice do sojenja v razumnem roku (okrajni in okrožni sodniki na višjem sodišču). Ker je novela ZS-I ukinila institut okrajnih in okrožnih sodnikov na višjem sodišču, je potrebna redakcija tudi v členih, ki so povezani s tem institutom, zato predlagamo spremembo tretjega odstavka in črtanje četrtega odstavka 40. člena ZS.

K 12. členu:

Namen ustanovitve specializiranih oddelkov je bil zagotoviti učinkovito in uspešno sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega gospodarskega kriminala, terorizma in drugih podobnih kaznivih dejanj, kar naj bi bilo doseženo s tem, da bi te zadeve obravnavali sodniki, ki so posebej usposobljeni in izkušeni za reševanje zahtevnejših kazenskih zadev. Za doseganje zastavljenega cilja ni potrebno, da so vsi člani senata izključno specializirani sodniki. Iz

predloga spremembe določbe, povezane z določbami Sodnega reda o pravilih dodelitve spisov sodnikom specializiranega oddelka, izhaja, da mora biti v teh zadevah preiskovalni sodnik, sodnik posameznik, predsednik razpravljajočega senata in sodnik poročevalec v zadevah zunajobravnavnega senata član specializiranega oddelka. V nujnih zadevah (dežurna preiskovalna služba, dežurni zunajobravnavni senat), ko je potrebno odločanje v kratkih rokih, pa bi bilo vztrajanje pri striktni zahtevi po izključni pristojnosti specializiranih sodnikov sploh v nasprotju s temeljnim ciljem ustanovitve oddelkov. Lahko bi vodilo celo v dejanja, ki bi bila v nasprotju s samim namenom kazenskega postopka (prvi odstavek 1. člena ZKP).

Predlog sprememb drugega odstavka 40.a člena ZS izhaja iz težav pri izvajanju veljavnega zakona, saj je besedilo veljavnega zakona mogoče razlagati tako, da so za specializirane zadeve pristojni izključno specializirani sodniki, kar pa pomeni, da bi, zaradi različnih funkcij in s tem povezanim vprašanjem izločitve sodnika, za reševanje vsake zadeve potrebovali večje število sodnikov. Poleg preiskovalnega sodnika bi takšna zadeva praviloma zahtevala še tri sodnike zunajobravnavnega senata in v primeru najzahtevnejših zadev še dva sodnika (predsednika in člana senata), skupaj torej najmanj šest sodnikov. Ob upoštevanju morebitne odsotnosti ali izločitve sodnika iz kateregakoli drugega razloga pa je to število še večje. Nekateri specializirani oddelki so zelo majhni (npr. specializirani oddelek na Okrožnem sodišču v Kopru ima le tri člane), zato se predlaga rešitev, s katero lahko pri obravnavanju zadev samo kot člani senatov in v primeru opravljanja nujnih procesnih dejanj sodelujejo tudi vsi drugi okrožni sodniki in tisti okrajni sodniki, ki najmanj tri leta uspešno opravljajo sodniško službo na okrajnem sodišču.

S predlagano spremembo tretjega odstavka 40.a člena ZS se način določanja števila sodnikov v posameznem specializiranem oddelku usklajuje z načinom določanja števila sodniških mest, kot to določa predlagana sprememba 38. člena ZS.

K 13. členu:

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije mora imeti večjo vlogo pri določanju števila mest za sodnike porotnike na posameznem sodišču, saj lahko na podlagi letnih poročil in spremljanja stanja na posameznih sodiščih hitreje zazna potrebe posameznega sodišča ter ustrezno ukrepa (npr. povečanje ali zmanjšanje števila mest zaradi nihanj v pripadu).

Glej natančnejše obrazložitve k predlagani spremembi 38. člena ZS.

K 14. členu:

Po sedaj veljavni dikciji sedmega odstavka 51. člena ZS se je sodnik porotnik zoper odločbo o razrešitvi oziroma prenehanju lahko pritožil na ministrstvo, pristojno za pravosodje. Navedena določba izhaja iz leta 2000, pri čemer jo lahko ocenimo kot nesistemsko, saj pristojnost izvršilne veje oblasti za obravnavo pritožb zoper odločbe o razrešitvah sodnikov porotnikov ali njihovih prenehanjih, ni ustrezna in je nepravilna. Temu ustrezno se za takšne primere predlaga možnost sprožitve upravnega spora.

K 15. členu:

Predvidena sprememba četrtega odstavka 53.b člena ZS je povezana z večjo vlogo predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pri določanju pripravniških delovnih mest za sodniške pripravnike in sodniške pomočnike.

Glej natančnejše obrazložitve k predlagani spremembi 38. člena ZS.

K 16. členu:

Predlagana sprememba je povezana s predlagano spremembo zakona, ki ureja sodniško službo (predlog spremembe 4. točke prvega odstavka 8. člena zakona), v delu, ki se nanaša na določbe o pridobljeni izobrazbi z veljavno ureditvijo visokošolske izobrazbe – Zakonom o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 –

ZPCP-2D in 109/12; v nadaljnjem besedilu: ZVis) in zakonodajo, ki ureja področje vrednotenja in priznavanja izobraževanja v tistih primerih, ko so kandidati končali primerljivo izobraževanje v tujini – Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja (Uradni list RS, št. 73/04, 87/11 – ZVPI (97/11 popr.); v nadaljnjem besedilu: ZVPI).

K 17. členu:

Zaradi prenosa izdelave letnega poročila o učinkovitosti poslovanja sodišč predlagatelj meni, da je primerneje, da storilnost sodišč spremlja Vrhovno sodišče Republike, ki za to pridobiva tudi vse ustrezne podatke.

K 18. členu:

Po predlagani noveli je del sodne uprave tudi spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodnikov na posameznih sodiščih, kar pomeni spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodišča kot celote, ne pa za spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela posameznega sodnika, saj je to materija, ki jo ureja Zakon o sodniški službi (Uradni list RS, št. 94/07– uradno prečiščeno besedilo, 91/09 in 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZSS). Navedene zadeve bo po novem opravljalo Vrhovno sodišče Republike Slovenije in ne več sodni svet, kar bo pripomoglo k realizaciji strateške prioritete utrjevanja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije kot vrha sodne uprave.

Analiza učinkovitosti in uspešnosti dela sodnikov bo sestavni del letnega poročila o poslovanju sodišča, ki ga bo posamezno sodišče pripravilo do 28. februarja in posredovalo neposredno pristojnemu višjemu sodišču, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Vrhovno sodišče Republike Slovenije bo poslalo letno poročilo o poslovanju Vrhovnega sodišča Republike Slovenije sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

K 19. členu:

Vrhovno sodišče bo na podlagi podatkov iz 60.a člena pripravilo analizo v obliki letnega poročila, v katerem bo ocenilo izvajanje sodne oblasti. Na podlagi poročila za preteklo leto bo Vrhovno sodišče Republike Slovenije sprejelo merila za kakovost dela sodišč za naslednje leto, procese reševanja zadev in navodila za učinkovito izvajanje sodne uprave. Določitev procesov reševanja zadev (npr. triaže) in navodil za učinkovito izvajanje sodne uprave bo med drugim pomenila, da bodo sodišča zavezana k izvajanju projektov (Vrhovnega sodišča Republike Slovenije kot vrha sodne uprave), sprejetih npr. na Javni otvoritvi sodnega leta 2013. Pričakovani čas opravljanja tipičnih procesnih dejanj in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč (časovni standardi) bo Vrhovno sodišče določilo s soglasjem ministrstva, pristojnega za pravosodje.

K 20. členu:

Predlog zakona prenaša pristojnost imenovanja in razrešitve direktorja sodišča s strani ministra, pristojnega za pravosodje, na predsednika tistega sodišča, kjer bo direktor opravljal svojo funkcijo. S takšnim prenosom pristojnosti se zagotavlja večja neodvisnost predsednikov sodišč in dosledno spoštovanje načela delitve oblasti. Temu ustrezna je tudi prilagoditev postopka izbire in imenovanja.

K 21. členu:

Iz razloga smotrnosti proračunske porabe sredstev predlog podaljšuje obdobje, v katerem mora direktor opraviti obvezno usposabljanje, iz šestih mesecev na eno leto. Zaradi predlaganega prenosa pristojnosti v zvezi z imenovanjem direktorja sodišča (z ministra za pravosodje na predsednika posameznega sodišča) se predlaga tudi ureditev, po kateri bo po koncu izobraževanja direktor sodišča predložil potrdilo o opravljenem usposabljanju predsedniku tistega sodišča, kjer opravlja delo direktorja.

K 22. členu:

Veljavna starostna omejitev za kandidiranje za funkcijo predsednika sodišča (64 let) je po

mnenju predlagatelja neutemeljena glede na dejstvo, da predsedniki sodišč večinoma opravljajo to funkcijo več zaporednih mandatov. Glede na to, da v skladu z drugim odstavkom 74. člena ZSS sodniku preneha funkcija z upokojitvijo, vendar najpozneje, ko dopolni 70 let, starostna omejitev za kandidiranje za funkcijo predsednika sodišča na 64 let pomeni nepotrebno omejevanje njihovih možnosti za opravljanje te funkcije, še zlasti glede na dejstvo, da gre za osebe z izkušnjami pri vodenju sodišča (npr. funkcionalna znanja o kadrovanju, vodenju in upravljanju sodišča). Iz navedenih razlogov se predlaga črtanje navedene starostne omejitve za kandidiranje za funkcijo predsednika sodišča.

Iz razloga smotrnosti proračunske porabe sredstev se s predlogom spremembe drugega odstavka 62. člena ZS podaljšuje obdobje, v katerem mora predsednik sodišča opraviti obvezno usposabljanje. Predsednik sodišča bo moral po opravljenem izobraževanju za vodstveno funkcijo v sodstvu predložiti potrdilo tudi predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Glede na predlog, da direktorja sodišča ne imenuje več minister za pravosodje, temveč predsednik posameznega sodišča, se v predlagani spremembi tretjega odstavka 62. člena ZS kot organ, ki odloča o pritožbi zoper neugodeno prošnjo za podaljšanje roka za opravljanje programa usposabljanja za vodstveno funkcijo, določa predsednika sodišča.

K 23. členu:

Predlagatelj meni, da je potrebno v postopku imenovanja predsednika sodišča pridobiti še predhodno mnenje predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije poleg predhodnih mnenj ministra za pravosodje in predsednika neposredno višjega sodišča, oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča.

K 24. členu:

V skladu s predlagano dopolnitvijo drugega odstavka 62.a člena ZS (v zvezi z dodatnim predhodnim mnenjem predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije) je potrebna redakcija 62.b člena ZS.

K 25. členu:

V skladu z načelom krepitve sodnega managementa se predlaga dopolnitev 1. točke prvega odstavka 64. člena ZS s tem, da se lahko predsednika sodišča razreši te funkcije tudi v primeru, če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu z merili za kakovost dela sodišč. Ta merila bo določil predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v letnem poročilu o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in oddelkov na posameznih sodiščih (predlagani 60.b člen ZS).

Pri razvijanju odgovornega in preglednega poslovanja imajo namreč predsedniki sodišč ključno vlogo, zato predlagatelj posebej poudarja vlogo predsednika sodišča pri izpolnjevanju meril za kakovost dela sodišča. Sistematično ocenjevanje poslovanja sodišča in objavljanje rezultatov je pomembna naloga predsednika kot voditelja. Slednje lahko bistveno pripomore k izboljšanju načinov delovanja in omogoča odkrivanje ter izmenjavo dobrih praks. Odgovorno, uspešno in učinkovito izvrševanje nalog sodišč pa je garant neodvisnosti, tako z vidika posameznika kot z vidika sodišča. Neodvisnost sodstva s seboj prinaša tudi pravice in interese ostalih vej oblasti ter javnosti, ki sodstvo štejejo kot odgovorno za učinkovito delovanje. V skladu s tem je želja predlagatelja, da v ospredje stopi odgovornost, tudi subjektivna. Okolje zaupanja v delovanje sodišč bo ustvarjeno z zagotavljanjem visoke mere strokovnosti, proaktivnim, pozitivnim reformam zavezanim vodstvom sodišč, ustrezno storilnostjo in kakovostjo storitev ter izkazano sposobnostjo učinkovite rabe sredstev. Vodstvo sodišč se mora intenzivno in kontinuirano posvetiti metodam upravljanja, ki bodo izkazovale težnje po izboljšanju in zavezanost k odličnosti.

Pred razrešitvijo predsednika bo potrebna še pridobitev mnenja predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, tako kot je to že urejeno pri imenovanju posameznega predsednika, glede razrešitve predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota okrožnega sodišča, pa se predlaga ureditev, da bo tega predsednika namesto sodnega sveta

razrešil predsednik okrožnega sodišča po predhodnem mnenju predsednika višjega sodišča. S tem se bo postopek razrešitve predsednika okrajnega sodišča poenotil s postopkom njegovega imenovanja.

Poleg navedenega se s predlaganim novim četrtem odstavkom ustrezno dopolnjuje postopek razrešitve predsednika sodišča.

Predlagatelj je okrepil pristojnosti predsednika sodišča (tudi s tem predlogom novele npr. prenaša pristojnost imenovanje direktorja sodišča s strani ministra, pristojnega za pravosodje, na predsednika tistega sodišča, kjer bo direktor opravljal svojo funkcijo), zato je edino primerno, da je hkrati z okrepljenimi pristojnostmi zahtevana tudi strožja odgovornost predsednika sodišča za delovanje sodišča.

K 26. členu:

S predlagano nadgraditvijo določb o izvajanju nadzora nad poslovanjem sodišč se jasneje in predvsem učinkoviteje urejajo pristojnosti ministrstva za pravosodje.

Predlagatelj je v letih izvajanja nadzornih pristojnosti po določbah ZS in ZSS zaznal neustreznost nekaterih veljavnih načinov nadzora nad delom oziroma poslovanjem sodišč in sodnikov, zato predlaga vzpostavitev službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč (v nadaljnjem besedilu: služba za nadzor), ki bo delovala v okviru Ministrstva za pravosodje in bo skrbela za nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč. Vodil jo bo sodnik, ki bo dodeljen v službo za nadzor v skladu z določbami zakona, ki ureja sodniško službo.

Služba za nadzor bo lahko tako izvajala nadzor nad sodno upravo sodišč kot to določa 67. člen zakona, zlasti glede organizacije poslovanja in izpolnjevanja meril za kakovost dela sodišč ter ugotavljala učinke izpolnjevanja meril za kakovost dela sodišč pri opravljanju zadev sodne uprave in opravljala taksne preglede po določbah zakona, ki ureja sodne takse ter skrbela za izvajanje sodnega reda in opravlja administrativne preglede v skladu s sodnim redom.

Pri merilih za kakovost dela sodišč gre za pričakovani čas opravljanja tipičnih procesnih dejanj in reševanja zadev na posameznih vrstah in stopnjah sodišč, procese reševanja zadev in navodila za učinkovito izvajanje sodne uprave, kot so določena spremenjenem 60.c členu ZS. Praviloma bodo to projekti, ki jih bo načrtovalo Vrhovno sodišče Republike Slovenije na podlagi letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč in oddelkov na posameznih sodiščih za preteklo leto (npr. projekt triaže).

Za izvajanje svojih pristojnosti bo služba za nadzor lahko pregledovala delo sodišča, vpogledala v vpisnike in drugo dokumentacijo sodišča, povezano z opravljanjem zadev sodne uprave ter zahtevala ustna ali pisna pojasnila od predsednik in direktorjev sodišč ter sodnega osebja v zvezi z zatrjevanimi, domnevnimi ali ugotovljenimi nepravilnostmi pri opravljanju teh zadev, zahtevala predložitev podatkov o poslovanju sodišča ter o delu predsednika oziroma direktorja sodišča v zadevah sodne uprave oziroma zahteva predložitev pisnih pojasnil in poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in izvajanju posameznih nalog sodne uprave, pri čemer se mora predsednik sodišča višje stopnje hkrati s predložitvijo podatkov oziroma pojasnil in poročil do njih opredeliti v obliki mnenja. Lahko bo tudi vstopala v prostore sodišča, opravljala razgovore s predsednikom in direktorjem sodišča, s sodnim osebjem in drugimi zaposlenimi na sodišču ter zahtevala ali predlagala druge ukrepe za izvajanje svoje pristojnosti po tem zakonu. Sodišče bo moralo službi za nadzor zagotoviti pogoje za delo in potrebne informacije.

Služba za nadzor v okviru izvrševanja svojih pristojnosti ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali v jamstva poštenega sojenja.

Služba za nadzor izvaja nadzor neposredno pri sodišču ali na podlagi predloženih dokumentov sodišča. O ugotovitvah nadzora se napiše poročilo, v katerem se lahko predsedniku sodišča predlaga, da odpravi nezakovitosti oziroma izvede druge potrebne ukrepe. Prav tako bo lahko od predsednika sodišča zahtevala sprejem ukrepov iz 71.c člena ZS z namenom zagotavljanja

pravice stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, spoštovanja pravil o vrstnem redu reševanja zadev, zakonskih rokov za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali drugih pravil procesnega vodstva. Lahko bo tudi predlagala ministru za pravosodje, da izvede nadaljnje ukrepe v skladu z ZS in zakonom, ki ureja sodniško službo, kot so npr. zahteva za pregled poslovanja po 73. členu ZS, poda predlog ali zahtevo za opravo službenega nadzora po 79. b členu ZSS ali pobudo za uvedbo disciplinskega postopka po drugem odstavku 91. člena ZSS. Glede na poudarjeno odgovornost predsednika sodišča za poslovanje sodišča, ima minister za pravosodje po drugem odstavku 64. člena ZS možnost zahtevati tudi poročilo o kršitvah oziroma dejstvih iz prvega odstavka 64. člena ZS.

Predlagatelj uvaža tudi t. i. odzivno poročilo o odpravljanju ugotovljenih nepravilnosti katerega namen je, da se preveri, ali je sodišče odpravilo ugotovljene nepravilnosti (verodostojnost odzivnega poročila se lahko preveri z dodatnim nadzorom) ali ne. Če služba za nadzor oceni, da v odzivnem poročilu ni izkazano zadovoljivo odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti, ali če sodišče ne predloži odzivnega poročila v predpisanem roku (predložiti ga mora v roku 30 dni po vročitvi poročila sodišču, odzivno poročilo pa ni potrebno, če je v poročilu službe za nadzor navedeno, da so bili že v času nadzora sprejeti ustrezni ukrepi za odpravo ugotovljenih nepravilnosti) obvesti služba za nadzor o svojih ugotovitvah sodni svet, predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in ministra, pristojnega za pravosodje. Če imajo ugotovljene nepravilnosti posledice na učinkovitost ali uspešnost dela sodišča, redno izvajanje sodne oblasti, pravočasnost postopkovnih dejanj ali pravočasnost izdelave sodnih odločb lahko služba za nadzor v obvestilu poda tudi poziv za razrešitev predsednika sodišča.

Sodni svet po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka obravnava obvestilo službe za nadzor in po potrebi odredi obvezujoča navodila predsedniku sodišča glede izvedbe predlogov službe za nadzor o odpravi nezakonitosti oziroma izvedbi drugih potrebnih ukrepov. Če obvestilo službe za nadzor vsebuje tudi poziv za razrešitev predsednika sodišča, sodni svet zahteva od predsednika sodišča višje stopnje poročilo o kršitvah oziroma dejstvih, ki izhajajo iz obvestila službe za nadzor, ter pri tem ravna skladno s 64. členom ZS.

Služba za nadzor enkrat letno o opravljenih nadzorih in svojih ugotovitvah poroča ministru, pristojnemu za pravosodje. Ta s poročilom seznani tudi sodni svet in predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter jima po lastni presoji predlaga potrebne ukrepe za izboljšanje stanja.

Minister za pravosodje s podzakonskim aktom podrobneje določi organizacijo dela in izvajanje pristojnosti službe za nadzor, zlasti letni program dela, vrsto pregledov (redni, izredni) in podobno v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

K 27. členu:

Zaradi na novo vzpostavljene službe za nadzor se v skladu s tem spremeni tudi določba 67. člena ZS.

K 28. členu:

Ministrstvo za pravosodje se mora za pripravo raznih odgovorov Državnemu zboru Republike Slovenije, Vladi Republike Slovenije ali drugim institucijam in z namenom izvajanja svojih pristojnosti po ZSS ali ZS z različnimi zaprosili večkrat obrniti na sodišča. Do sedaj so bila nekatera takšna zaprosila za različne podatke brez ustrezne pravne podlage, zato predlagatelj v dopolnitvi tega člena to pomanjkljivost ustrezno odpravi. Poleg tega se uvaža tudi možnost, da o utemeljenosti zavrnitve posredovanja odgovora predsednika sodišča ministru, pristojnemu za pravosodje, dokončno odloči predsednik Vrhovnega sodišča RS.

K 29. členu:

Določitev načina vodenja Centra z informatiko je v pristojnosti notranje organizacije Vrhovnega sodišča, torej se način imenovanja določa v internih aktih sodišča. Posodobljena je tudi terminologija člena – pojem »računalniško podprta informatizacija« se nadomešča s pojmom »

informatizacija«.

K 30. členu:

S predlagano spremembo bo dosežena učinkovitejša izraba sodniških virov znotraj okrožnega sodišča. Tako bo lahko predsednik okrožnega sodišča okrajnega sodnika, ki je najmanj tri leta uspešno opravljal sodniško službo na okrajnem sodišču, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča, z letnim razporedom razporedil tudi na okrožno sodišče, za sojenje v zadevah iz pristojnosti tega sodišča, če bo to potrebno zaradi izvajanja ukrepov za odpravljanje sodnih zaostankov. Takšno opravljanje dela bo upoštevano pri oceni sodniške službe, kar je urejeno v Zakonu o sodniški službi.

K 31. členu:

Na podlagi izkušenj je roke za pripravo in sprejem bolje določiti relativno, glede na potek sprejemanja proračuna. Če sprejemanje proračuna ne poteka v skladu z Zakonom o javnih financah in Poslovnikom državnega zbora, sodna veja ne more nositi bremena planiranja brez znanih podatkov kolikšna vsota proračunskih sredstev ji bo namenjena s proračunom.

K 32. členu:

Predlagana sprememba prvega in drugega odstavka 73. člena ZS sta potrebna zaradi redakcijskih popravkov.

Predlagani tretji odstavek se spremeni tako, da se pristojnost za odločanje o utemeljenosti zahteve s sodnega sveta preloži na predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ki je glede na svoje pristojnosti bolj primeren za odločanje o utemeljenosti zahteve za pregled poslovanja, saj gre glede na opredelitev v prvem odstavku tega člena in 60. člen ZS za poslovanje sodišča pri izvajanju sodne oblasti, pravočasnosti postopkovnih dejanj in pravočasnosti izdelave sodnih odločb.

Doda se določba, da pregled poslovanja opravi sodnik, ki ga določi predsednik neposredno višjega sodišča in da ta sodnik ne sme opravljati funkcije na sodišču, na katerem se vodi zadeva, v kateri se odredi pregled poslovanja. Namen pregleda poslovanja je v tem, da spis pregleda neposredno višje sodišče (višje sodišče ali vrhovno sodišče), v praksi pa so se pojavile odredbe, s katerimi je na primer predsednik višjega sodišča odredil prvostopenjskemu sodišču oziroma predsedniku sodišča oziroma sodniku, ki obravnava zadevo, da vpogledajo v spis in popišejo spis ter mu pošljejo poročilo, ne da bi višje sodišče, ki bi pregled moralo opraviti, spis sploh pregledalo. Predlagatelj meni, da je institut pregleda poslovanja namenjen temu, da sodišče višje stopnje samo pregleda poslovanje sodišča nižje stopnje. Na novo se določa tudi, da se o pregledu poslovanja sestavi poročilo, ki naj vsebuje zlasti potek reševanja zadeve, razlogi in ocena morebitnih nepravilnosti iz prvega odstavka tega člena ter ugotovitve pregleda in morebitni sprejeti ukrepi.

Nov sedmi odstavek je potreben zaradi spremembe pristojnosti za odločanje o zahtevi za pregled poslovanja, saj Vrhovno sodišče Republike Slovenije ne more odločati o zahtevi, ki jo podajo upravičeni vlagatelji na Vrhovno sodišče Republike Slovenije (s predlogom se pristojnost prenaša s sodnega sveta). Zato bi po predlagani spremembi izpadla možnost, da še kdo (razen Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ki samo odredi) predlaga (v veljavnem zakonu je zahteval) pregled poslovanja višjega sodišča. Predlagatelj meni, da je ustreznejše, da o pregledu poslovanja na višjem sodišču odloči predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na podlagi predloga upravičenih predlagateljev.

K 33. členu:

Predlagatelj meni, da je podeljevanje priznanj javnim uslužbencem sodišč ustrežnejše s strani predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Predlagana sprememba tretjega odstavka 74.b člena ZS je potrebna zaradi uskladitve z novelo Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 47/12; ZDT – 1A), ki celovito ureja podelitev

priznanj za dan državnega tožilstva in se ne sklicuje več na smiselno uporabo ZS.

K 34. členu:

Društvo je po definiciji Zakona o društvih (Ur. l. RS, št. 64/11 - UPB2) samostojno in nepridobitno združenje. Združevanje v društva je prostovoljno, vsakdo pa lahko postane član društva in v društvu deluje pod pogoji, ki jih društvo določi v temeljnem aktu. Prostovoljnost združevanja je temeljna razlika z zbornicami, ki večinoma delujejo kot posebne pravne oblike in interesno ter obvezno združujejo določeno poklicno skupino z namenom zastopanja interesov svojih članov, njihova ureditev in delovanje pa je po večini določena v zakonu. Društvu se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu, če deluje na področju kulture, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izvajanja družinske politike, varstva človekovih pravic, varstva okolja, varstva živali, športa, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, gospodarstva, kmetijstva, gozdarstva, veterinarstva ali prehrane, zunanjih zadev, razvoja demokracije ali na drugih področjih, če njihovo delovanje presega interese njegovih članov in je splošno koristno. Menimo, da je ustrezna ureditev, da se podeli status društva v javnem interesu tistemu društvu, ki zastopa interes najmanj polovice sodnikov v Republiki Sloveniji.

K 35. členu:

Pristojnost ministrstva za pravosodje glede vodenja centralne kadrovske evidence se prenaša na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Združujeta se centralna kadrovska evidenca in osebna evidenca sodnikov.

Nabor podatkov, ki se vodijo za javne uslužbenke, se usklajuje z zakonodajo, ki ureja javne uslužbenke.

K 36. členu:

Predlagana sprememba je redakcijske narave in je povezana s predlagano spremembo 78. člena ZS, ki ureja centralno kadrovsko evidenco.

K 37. členu:

Predlagani 82. člen ZS je nekoliko preoblikovani 82. člen veljavnega ZS in v predlaganem prvem odstavku določa namene obdelave osebnih podatkov v zbirkah osebnih podatkov sodišč (vpisniki, imeniki, pomožne knjige, registri in javne knjige, ki vsebujejo osebne in druge podatke iz spisov zadev sodišč).

Po predlaganem drugem odstavku lahko podatke iz prvega odstavka obdelujejo in posredujejo sodišča v skladu s svojimi zakonskimi pooblastili po zakonih. Dostop do arhiviranih podatkov ima sodišče vedno, druge osebe pa v skladu z določbami ZVOP-1. Podatki se zaradi interesov pravne države (pravna varnost) hranijo trajno, razen registrov in javnih knjig, glede katerih predlog napotuje na področno zakonodajo (Zakon o sodnem registru, Uradni list RS, št. 54/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08 in 49/09) Zakon o zemljiški knjigi, Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09 in 25/11). Pri določitvi roka hrambe se upoštevajo tudi navedbe o nacionalni zakonodaji iz člena 9 Okvirnega sklepa 2008/977/PNZ.

Po predlaganem tretjem odstavku se vpisniki, imeniki in pomožne knjige hranijo na sodiščih v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega gradiva, podatki iz registrov in javnih knjig iz pristojnosti sodišča pa se hranijo v skladu s prej navedeno področno zakonodajo.

Po četrtem odstavku podrobnejšo obliko in vsebino posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč, za učinkovito vodenje postopkov ter za statistično poročanje predpiše v skladu z zakonom minister za pravosodje, običajno kot prilogo sodnega reda.

Po petem odstavku imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, ali druge osebe, ki imajo pravni interes, dostop do vsebine osebnih in drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov in evidenc, ki se nanašajo na njih, če drug zakon ne določa drugače. Pravico do vpogleda v vsebino osebnih ali drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov ima še pred

njihovim arhiviranjem tudi vsaka pravna ali fizična oseba, ki za to izkaže pravni interes, če to ne posega v določbe prejšnjega stavka ter ne škoduje interesom postopka, tajnosti postopka ali zasebnosti oseb. Vpogled dovoli predsednik pristojnega sodišča. Pri tem se smiselno (ker gre za t.i. notranjo obdelavo osebnih podatkov) upoštevajo določbe drugega odstavka člena 3 Okvirnega sklepa 2008/77/PNZ.

Po predlaganem šestem odstavku lahko predsednik sodišča dovoli vpogled, prepis, kopiranje ali izpis iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča posamezniku, ki izkaže, da podatke iz njih potrebuje za znanstvenoraziskovalno delo. Dovoljenje se lahko nanaša le na vpisnike, imenike, evidence in spise, ki so arhivirani. Posameznik lahko v podatke iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov sodišča vpogleda ali jih prepíše brezplačno, kopira ali izpiše pa jih na svoje stroške. Vpogled, prepis, kopiranje ali izpis se opravi pod nadzorom javnega uslužbenca sodišča (sodno osebje), ki je za to pisno pooblaščen s strani predsednika pristojnega sodišča.

Po predlaganem sedmem odstavku se stroški pravice do seznanitve po petem in šestem odstavku odmerijo ter izplačajo s smiselno uporabo predpisov, ki urejajo seznanitev z lastnimi osebnimi podatki, v tem primeru v skladu s Pravilnikom o zaračunavanju stroškov pri izvrševanju pravice posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki (Uradni list RS, št. 85/07 in 5/12).

K 38. členu:

V spremenjeni 6. točki 87. člena ZS predlog zakona usklajuje dosedanje določbo o pridobljeni izobrazbi z veljavno ureditvijo visokošolske izobrazbe (ZVis) in veljavno ureditvijo področja vrednotenja in priznavanja izobraževanja v tistih primerih, ko so kandidati končali primerljivo izobraževanje v tujini (ZVPI).

K 39. členu:

Glede na to, da veljavni četrti odstavek 84. člena ZS določa, da so se tudi sodni tolmači (poleg sodnih izvedencev in sodnih cenilcev) dolžni strokovno izpopolnjevati, je potrebna dopolnitev 92. člena ZS s sklicevanjem na šesti odstavek 87. člena ZS, ki določa dolžnost strokovnega izpopolnjevanja.

K 40. členu:

Predlagana dopolnitev 94. člena ZS je potrebna zaradi vzpostavitve posebne zbirke podpisov in pečatov, ki bo omogočila preverjanje pristnosti podpisa in pečata sodnega tolmača na listini, namenjeni za uporabo v tujini. Vzpostavitev take zbirke je potrebna zaradi povečanja števila zadev, v katerih se pojavlja dvom o pristnosti podpisa sodnega tolmača. Predlagan nov drugi odstavek 94. člena ZS nalaga novo zapriseženim sodnim tolmačem dolžnost deponiranja svojih podpisov in pečatov v tridesetih dneh po zaprisesi, medtem ko prehodna določba nalaga to dolžnost že zapriseženim sodnim tolmačem v treh mesecih po uveljavitvi zakona.

K 41. členu:

Po predlagani noveli je del sodne uprave tudi spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodišč in oddelkov na posameznih sodiščih. Navedene zadeve bo po novem opravljalo Vrhovno sodišče Republike Slovenije in ne več sodni svet.

K 42. členu:

V zvezi s predlagano dopolnitvijo 94. člena ZS prehodna določba nalaga že zapriseženim sodnim tolmačem dolžnost, da v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona deponirajo svoje podpise in pečate na ministrstvu, pristojnemu za pravosodje..

K 43. členu:

Prehodna določba je potrebna zaradi združenja centralne kadrovske evidence in osebne

evidence sodnikov ter prenosa vodenja centralne kadrovske evidence na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Določa se prehodno obdobje za prilagoditev nabora podatkov, ki jih zajema osebna evidenca.

K 44. členu:

Določa se prehodni režim v zvezi z izvedbo postopkov za imenovanje in razrešitev direktorjev sodišč, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona; ti postopki se končajo po dosedanjih predpisih.

K 45. členu:

Določba je povezana s prenosom pristojnosti za pripravo letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišča s sodnega sveta na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Navedeno letno poročilo se za leto, v katerem začne veljati ta zakon, sprejme v skladu z dosedanjimi določbami ZS.

K 46. členu:

Zaradi na novo vzpostavljene službe za nadzor je potrebna prehodna določba, s katero se zagotovi kontinuiteta nadzora, in sicer, da dokler služba za nadzor ne bo pričela z delom, svoje pristojnosti po veljavnem 67. členu ZS obdrži minister za pravosodje.

K 47. členu:

Zakon o državnem pravobranilstvu (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo in 77/09) se sklicuje na smiselno uporabo ZSS in ZS glede določb, ki se nanašajo na vodenje in uporabo podatkov iz kadrovske evidence. S prenosom vodenja centralne kadrovske evidence na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, je potrebno zagotoviti nemoteno vodenje evidence na ministrstvu, pristojnem za pravosodje, za državne pravobranilce, pomočnike državnih pravobranilcev in druge zaposlene na državnem pravobranilstvu.

K 48. členu:

Gre za ureditev prehodnega režima v zvezi z vodenjem centralne kadrovske evidence za sodnike in javne uslužbence sodišč. Določba je potrebna zaradi ureditve po Zakonu o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08, 69/08 – ZTFI-A, 69/08 – ZZavar-E in 40/12 – ZUJF), ki v petem odstavku 51. člena določa, da kadrovsko evidenco za sodišča vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje, po predlagani noveli ZS pa bo to evidenco vodilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije, in sicer od uveljavitve te novele dalje.

K 49. členu:

Gre za prenos pristojnosti za odločanje o sodnem varstvu po zakonu, ki ureja bančništvo, zakonu, ki ureja finančne instrumente, zakonu, ki ureja prevzeme, zakonu, ki ureja revidiranje, zakonu, ki ureja zavarovalništvo in zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, zakona, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na Upravno sodišče Republike Slovenije. Predlagatelj meni, da navedeni postopki sodnega varstva sistemsko ne sodijo v pristojnost Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, saj gre za odločanje na prvi stopnji o zadevah, ki so po svoji naravi upravne zadeve. S predlagano ureditvijo se zagotavlja tudi varstvo pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave RS. Nenazadnje je namen predlagane ureditve tudi v razbremenitvi Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Določena je tudi sestava senatov.

K 50. členu:

Minister za pravosodje mora v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona sprejeti podzakonski akt, s katerim se podrobneje določi organizacija dela in izvajanje pristojnosti službe za nadzor.

Minister za pravosodje mora v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona sprejeti spremembe in dopolnitve sodnega reda, ki so potrebne zaradi uskladitve s predlagano novelo.

K 51. členu:

Določen je splošni uveljavitveni rok zakona.

II. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

13. člen

V zadevah iz sodne pristojnosti si dajejo sodišča medsebojno pravno pomoč. Drugim državnim organom oziroma nosilcem javnih pooblastil dajejo sodišča pomoč z dajanjem podatkov, spisov in listin na vpogled, kadar zakon tako določa.

Sodišče je po uradni dolžnosti dolžno pridobiti za sodni postopek potrebne sodbe sodišč in odločbe upravnih organov, katere navajajo oziroma katerih pridobitev predlagajo stranke sodnih postopkov in se nanašajo nanje oziroma na njihovo zadevo. Državni organi in nosilci javnih pooblastil so dolžni dajati sodiščem oziroma državnim organom, ki jih določi sodišče pri izvajanju njihovih funkcij zahtevano pomoč, ki je brezplačna, razen, če zakon določa drugače.

Upravljalci uradnih evidenc, registrov in javnih knjig ter drugih varovanih podatkov, ki jih sodišče potrebuje za ugotovitev ali presojo dejstev v zvezi z vodenjem postopkov ali za odločanje v postopkih iz pristojnosti sodišč, morajo sodiščem brezplačno in v najkrajšem možnem roku posredovati zahtevane podatke. Če se ti podatki vodijo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do teh podatkov, imajo sodišča pravico do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa do njih, ki ga vključno z omogočanjem njihovega ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc, registrov ali javnih knjig.

Sodnik, ali po pooblastilu sodnika ali predsednika sodišča drugo sodno osebje, v zahtevi za posredovanje podatkov ali ob neposrednem dostopu do podatkov iz prejšnjega odstavka navede, katere podatke zahteva, osebno ime in rojstni dan ali enotno matično številko (EMŠO) ali naslov prebivališča stranke ali drugih oseb, katerih podatke sodišče zahteva ter enoznačno številko zadeve sodišča, po potrebi pa tudi primeren rok, v katerem naj bi bili zahtevani podatki posredovani sodišču.

Informacijski sistem sodišča se lahko za namene ugotovitve ali presoje dejstev v zvezi z vodenjem postopkov ali za odločanje v postopkih iz pristojnosti sodišč, poveže z uradnimi evidencami in javnimi knjigami, ki so sodišču potrebna za ugotovitev ali presojo dejstev v zvezi z vodenjem postopkov ali za odločanje v postopkih iz pristojnosti sodišč. Povezovanje se izvede z enotno matično številko (EMŠO) ali davčno številko stranke ali naslovom prebivališča stranke ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom stranke zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, katere podatek se zahteva. Pri povezovanju se smiselno uporablja prejšnji odstavek.

17.a člen

Na oglasni deski sodišča (v nadaljnjem besedilu: sodna deska) se zaradi zagotavljanja javnosti sojenja, izpolnjevanja obveznosti iz drugih zakonov ter obveščanja javnosti in medijev objavi:

- razporeditev sodnikov po določbi 14. člena tega zakona;
- pravila dodeljevanja zadev po določbah tega poglavja in sodnega reda;
- razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena;
- druga sodna pisanja in razporedi narokov, za katere tako določa zakon;
- druge podatke, za katere tako določa zakon ali Sodni red.

Razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena, obsega:

- opravilno številko in vrsto zadeve;
- datum in uro začetka obravnave ali seje, o katerih se obveščajo stranke;
- podatek o kraju in prostoru, kjer se bo opravila obravnava ali seja, o kateri se obveščajo stranke;
- osebno ime sodnika ali predsednika senata, ki obravnava zadevo;

- osebno ime stranke v postopku.

Podrobnejša pravila za objavo podatkov na sodni deski se določijo v Sodnem redu.

Sodna deska je deska primerne velikosti, pritrjena na steno sodišča, ki je dostopna javnosti. Podatki na njej se lahko objavijo tudi v elektronski obliki na način, ki zagotavlja dostop javnosti.

Če se podatki, objavljeni na sodni deski, in v elektronski obliki razlikujejo, se šteje, da so pravilni podatki, objavljeni na sodni deski.

Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraza »oglasna deska« oziroma »deska«, če se nanašata na sodno desko, pomenita sodno desko.

23. člen

Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje. Podatki za imenik se povzamejo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

Najpozneje deset dni po razpisu volitev ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje imenik sodiščem.

Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj tri dni pred volitvami.

Če je zahteva za popravilo imenika utemeljena, ministrstvo imenik popravi, če meni, da ni utemeljena, pa mora v dveh dneh od prejema zahteve za popravilo imenika izdati zavrnilno odločbo.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih osemindesetih urah.

28. člen

Sodni svet ima naslednje pristojnosti:

- predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo;
- predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika;
- imenuje in razrešuje predsednike sodišč, razen predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije;
- odloča o napredovanju v višji sodniški naziv in o hitrejšem napredovanju v plačnih razredih, v položaj svetnika ali na višje sodniško mesto ter o izjemnem napredovanju v višji sodniški naziv;
- odloča o pritožbi zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika in zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred;
- odloča o nezdružljivosti sodniške funkcije;
- daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč;
- sprejme merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe in merila za kakovost dela sodišč;
- določa število sodniških mest na posameznem sodišču;
- spremlja, ugotavlja in analizira učinkovitost in uspešnost dela sodišč, o čemer sprejme letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč;
- obravnava in odloča o utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, kršen njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva;
- opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, o uvrstitvah v plačni razred, o pritožbah zoper odločbo o premestitvi oziroma imenovanju na

sodniško mesto, v sodniški naziv oziroma na položaj svetnika, o pritožbah zoper odločbo o uvrstitvi v plačni razred, o predlogih za razrešitev sodnikov, o merilih za kakovost dela sodnikov in merilih za kakovost dela sodišč in sprejme letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč, z dvotretjinsko večino vseh članov.

Podatki, ki se nanašajo na posameznika, se hranijo petnajst let po dnevu prenehanja funkcije.

28.a člen

Sodni svet odloča na sejah.

Odločitve sodnega sveta o izvolitvi, imenovanju, napredovanju v plačnem razredu, v nazivu, na položaj ali na višje sodniško mesto, dodelitvi ali premestitvi sodnika, oziroma o imenovanju ali razrešitvi predsednika sodišča in o pritožbah sodnikov morajo biti obrazložene in po izkazani vročitvi objavljene na spletni strani sodnega sveta v anonimizirani obliki.

Minister, pristojen za pravosodje, in predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije se lahko na povabilo sodnega sveta udeležita seje sodnega sveta in imata pravico do razprave brez pravice do glasovanja, zlasti kadar sodni svet obravnava zadeve sodne ali pravosodne uprave, obravnava letno poročilo učinkovitosti in uspešnosti sodišč, sprejema mnenje k predlogom zakonov, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov, kadar sprejema načelna stališča o razmerah v sodstvu ali kadar obravnava predlog proračuna za sodstvo.

S poslovnikom, ki ga sodni svet sprejme z dvotretjinsko večino vseh članov, se uredi postopek poteka sej in način odločanja v zadevah, ki niso zajete v drugem odstavku 28. člena tega zakona, ter druga vprašanja v zvezi z delom sodnega sveta.

28.b člen

Letno poročilo sodnega sveta iz desete alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona, v katerem sodni svet oceni izvajanje sodne oblasti, obsega:

1. področje kadrovske opremljenosti sodišč:

- število sodnikov in sodnega osebja, ki so reševali posamezno vrsto zadev (sodniki, strokovni sodelavci, drugo sodno osebje);
- dejanska prisotnost in odsotnost sodnikov in sodnega osebja na delovnem mestu (v dneh);

2. področje sodne statistike:

- nove pomembnejše in druge zadeve (pripad) v določenem obdobju;
- rešene pomembnejše in druge zadeve v določenem obdobju;
- nerešene pomembnejše in druge zadeve v določenem obdobju;
- prenosi pristojnosti za rešitev pomembnejših in drugih zadev (105.a člen tega zakona);
- dodeljene zadeve specializiranemu oddelku sodnikov, ki sodijo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj;

3. področje sodnih zaostankov sodišč:

- doseganje zastavljenih ciljev iz sprejetega poslovnega načrta sodišča;
- reševanje zadev starejših od pet let;
- reševanje zadev starejših od deset let;

4. primerjalno oceno zbranih podatkov med sodišči iste stopnje in iste vrste na podlagi kriterijev iz drugega odstavka 71.b člena tega zakona, pri čemer se upoštevajo dejansko rešene pomembnejše in druge zadeve ter dejanski čas trajanja sodnih postopkov;

5. oceno ustreznosti števila sodniških mest in mest sodnega osebja na posameznem sodišču;

6. druge podatke, ki so potrebni za oceno učinkovitosti in uspešnosti dela sodišč.

Letno poročilo sodnega sveta se izdela za vsako sodišče posebej, za vsa sodišča iste stopnje skupaj (okrajna, okrožna in višja sodišča), za specializirana sodišča (delovna in socialna sodišča, upravno sodišče) in za Vrhovno sodišče Republike Slovenije ter za vsa sodišča v državi skupaj.

Sodni svet pošlje letno poročilo o učinkovitosti in uspešnosti sodišč Državnemu zboru Republike

Slovenije, v vednost pa tudi Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, do 15. aprila v tekočem letu za preteklo leto in ga objavi na svojih spletnih straneh.

28.c člen

Pomembnejše zadeve iz 2. točke prvega odstavka prejšnjega člena se določi s Sodnim redom.

29. člen

Članom sodnega sveta pripada za udeležbo na sejah sodnega sveta sejnina.

Strokovna in administrativna dela za sodni svet opravlja strokovna služba sodnega sveta. Zahtevnejša strokovna in administrativna dela za izvajanje pristojnosti sodnega sveta iz desete alineje prvega odstavka 28. člena tega zakona lahko na predlog sodnega sveta opravlja tudi ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Obseg finančnih sredstev za delo sodnega sveta in njegove strokovne službe se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije zagotavlja pri neposrednem proračunskem uporabniku sodnem svetu.

38. člen

Sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika sodišča, določi število sodniških mest na posameznem sodišču.

Za izračun potrebnega števila sodniških mest za posamezno sodišče se upošteva povprečni pretekli in pričakovani pripad zadev ter povprečni čas reševanja posameznih zadev.

Podrobnejša merila iz prejšnjega odstavka predpiše s podzakonskim aktom minister, pristojen za pravosodje.

40. člen

Sodniki, ki so v skladu z zakonom dodeljeni na delo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti s poročanjem na sejah senatov vrhovnega sodišča ter z izdelavo sodnih odločb, pripravljajo na zahtevo predsednikov senatov vrhovnega sodišča zahtevnejša strokovna mnenja o posameznih pravnih vprašanjih, opravljajo po odredbi predsednika vrhovnega sodišča druga strokovno zahtevnejša dela, lahko pa tudi delo generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Sodniki iz prejšnjega odstavka ne morejo sodelovati pri odločanju o zadevah iz pristojnosti vrhovnega sodišča.

Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za sodnike, dodeljene na delo na višje sodišče in za okrajne in okrožne sodnike iz petega odstavka 38. člena tega zakona.

Okrožni sodniki iz petega odstavka 38. člena tega zakona lahko sodelujejo pri delu višjega sodišča tudi kot sodnik - član senata, kadar višje sodišče odloča o pritožbah zoper odločbe okrajnih sodišč, če sta preostala člana senata višja sodnika.

6.a poglavje: Specializirani oddelek za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj

40.a člen

Pri okrožnih sodiščih na sedežih višjih sodišč delujejo specializirani oddelki sodišč, ki opravljajo preiskavo in sodijo v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj, v katerih obtožni akt vloži državno

tožilstvo, pristojno za pregon storilcev navedenih kaznivih dejanj (v nadaljnjem besedilu: specializirani oddelek).

Zadeve iz pristojnosti specializiranega oddelka kot sodniki posamezniki ali predsedniki in člani senatov obravnavajo sodniki, ki so v oddelek razporejeni ali dodeljeni zaradi posebne usposobljenosti in izkušenosti za reševanje zahtevnejših kazenskih zadev.

Število mest za razporejene in dodeljene sodnike za posamezen specializiran oddelek določi sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika posameznega višjega sodišča. Pri določitvi števila sodniških mest se smiselno upoštevajo kriteriji iz 38. člena tega zakona.

Glavne obravnave in naroki v zadevah iz pristojnosti specializiranega oddelka se opravljajo na sedežu pristojnega okrožnega sodišča, v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, pa tudi na sedežih drugih okrožnih in okrajnih sodišč z območja istega višjega sodišča.

49. člen

Število sodnikov porotnikov pri posameznih sodiščih določi sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje.

51. člen

Sodnik porotnik se razreši, če nevestno in neredno opravlja dolžnost sodnika porotnika.

Sodnik porotnik odgovarja za škodo, ki jo neposredno povzroči z nevestnim ali nerednim opravljanjem dolžnosti.

Sodniku porotniku preneha mandat:

1. če se odpove mandatu sodnika porotnika,
2. če izgubi državljanstvo Republike Slovenije,
3. če izgubi zdravstveno zmožnost za opravljanje dolžnosti sodnika porotnika,
4. če je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Šteje se, da so razlogi iz 2. in 4. točke prejšnjega odstavka nastopili z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa.

Odpoved mandatu učinkuje trideseti dan po prispetju k predsedniku višjega sodišča, ki je sodnika porotnika imenoval. Predsednik višjega sodišča o odpovedi takoj obvesti predsednika okrožnega sodišča.

V primeru iz prvega odstavka tega člena izda predsednik višjega sodišča na obrazložen predlog predsednika okrožnega sodišča odločbo o razrešitvi, v primerih iz tretjega odstavka tega člena pa ugotovitveno odločbo o prenehanju mandata sodnika porotnika.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka se sodnik porotnik lahko pritoži v roku osmih dni na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

53.b člen

Pripravnništvo za sodniškega pomočnika traja devet mesecev, pripravništvo za samostojnega sodniškega pomočnika pa eno leto. Izvaja se na sodiščih s položajem okrajnih in okrožnih sodišč.

Pripravnik iz prejšnjega odstavka sklone delovno razmerje na sodišču, ki ima prosto delovno mesto za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika, v skladu z določbami zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Del pripravništva, ki ga je kandidat za pripravnika iz prvega odstavka tega člena opravil kot

sodniški pomočnik ali samostojni sodniški pomočnik v skladu z zakonom, ki ureja pravniški državni izpit, v delu, ki ustreza predpisanemu programu pripravništva za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika, lahko minister, pristojen za pravosodje, na prošnjo kandidata, prizna kot opravljenega.

Skupno število pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike letno določi minister, pristojen za pravosodje, glede na izkazane kadrovske potrebe po sodniških pomočnikih in samostojnih sodniških pomočnikih, o čemer predhodno pridobi mnenje predsednikov sodišč, na katerih se izvaja pripravništvo.

Državni izpit za sodniškega pomočnika se opravlja po zaključenem pripravništvu.

Sodniški pomočnik oziroma samostojni sodniški pomočnik je dolžan po uspešno opravljenem državnem izpitu za sodniškega pomočnika ostati v delovnem razmerju na sodišču še najmanj za čas trajanja pripravništva, razen, če to ni možno iz razlogov na strani sodišča.

Če sodniški pomočnik oziroma samostojni sodniški pomočnik po opravljenem državnem izpitu za sodniškega pomočnika ne ostane v delovnem razmerju na sodišču, pa niso podani razlogi iz prejšnjega odstavka, je dolžan povrniti stroške izobraževanja v višini seštevka plač ter ostalih osebnih prejemkov v času pripravništva.

Vsebino, potek in program pripravništva za sodniškega pomočnika ter samostojnega sodniškega pomočnika ter vsebino in način opravljanja državnega izpita za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika predpiše minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom.

55. člen

Pripravniki, ki se po pridobljenem strokovnem naslovu univerzitetni diplomirani pravnik na sodišču usposabljaajo za opravljanje pravniškega državnega izpita (v nadaljnjem besedilu: sodniški pripravnik), lahko spremljajo naroke, glavne obravnave ter seje senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb in drugih sodnih pisanj, sprejemajo na zapisnik vloge strank ter pišejo zapisnike.

60. člen

V zadeve sodne uprave sodi odločanje, upravljanje z znanjem, načrtovanje, organiziranje, kadrovanje, vodenje, koordiniranje, komuniciranje, spremljanje učinkov, poročanje, upravljanje s proračunom sodišča in druga opravila, s katerimi se na podlagi zakona, Sodnega reda in drugih predpisov zagotavljajo pogoji za redno izvajanje sodne oblasti, pravočasnost postopkovnih dejanj in pravočasnost izdelave sodnih odločb.

V okviru sodne uprave in izvajanja nadzora nad njenim izvajanjem ni dovoljeno posegati v neodvisen položaj sodnika pri odločanju o zadevah, ki so mu dodeljene v reševanje.

Kadar je treba v zadevi sodne uprave odločiti o pravici, obveznosti ali pravni koristi osebe, se v postopku odločanja smiselno uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če ni s tem zakonom ali z zakonom, ki ureja sodniško službo, drugače določeno.

Če pride na sodišču do povečanega števila nerešenih zadev kot posledice nižje storilnosti od povprečne storilnosti sodišč iste vrste in iste stopnje ali je po statističnih podatkih na sodišču izkazan zaostanek v višini pripada zadnjih dvanajst mesecev, mora predsednik sodišča v skladu s pooblastili v zakonu in Sodnem redu sprejeti program reševanja teh zadev. Storilnost sodišč spremlja sodni svet, na podlagi podatkov sodne statistike.

Če kljub povečani storilnosti ni mogoče zagotoviti sojenja brez nepotrebnega odlašanja, se lahko sodišču dodelijo dodatna finančna sredstva za reševanje teh zadev v skladu s sprejetim programom reševanja. O dodelitvi sredstev odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Če z opisanimi ukrepi ni možno zmanjšati števila nerešenih zadev na razumno mero, se sodišču lahko poveča sistemizacija in odobrijo dodatne zaposlitve.

S Sodnim redom se podrobneje predpišejo ustrezne evidence v sodni statistiki, s pomočjo katerih se ugotavlja storilnost in določijo drugi ukrepi za odpravljanje zaostankov ali nerešenih zadev.

60.a člen

V zadeve sodne uprave sodi tudi spremljanje, ugotavljanje in analiziranje učinkovitosti dela sodnikov na posameznem sodišču. Analiza učinkovitosti in uspešnosti dela sodnikov je sestavni del letnega poročila o poslovanju sodišča, ki ga najkasneje do 15. februarja v tekočem letu za preteklo leto predsednik sodišča posreduje neposredno pristojnemu višjemu sodišču, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje. Vrhovno sodišče Republike Slovenije pošlje letno poročilo o poslovanju Vrhovnega sodišča Republike Slovenije sodnemu svetu in ministrstvu, pristojnemu za pravosodje.

Letno poročilo o poslovanju sodišča vsebuje:

1. navedbo organizacijske strukture sodišča (notranja in zunanja organizacija sodišča):
 - podatek o številu sodnikov, ki so dejansko opravljali sodniško službo v notranji ali zunanji organizacijskih enoti posameznega sodišča v preteklem letu,
 - podatek o številu sodnega osebja, ki so dejansko opravljali delo v notranji ali zunanji organizacijskih enoti posameznega sodišča,
2. navedbo naslednjih podatkov:
 - podatek o številu rešenih pomembnejših in drugih zadev,
 - podatek o številu nerešenih pomembnejših in drugih zadev,
 - podatek o skupnem številu pomembnejših in drugih zadev v delu v določenem obdobju,
 - število pomembnejših in drugih zadev, v katerih je bilo vloženo pravno sredstvo,
 - število potrjenih, spremenjenih ali razveljavljenih odločb,
 - podatek o številu zadev, ki predstavljajo letni pripad v pomembnejših in drugih zadevah,
 - podatke o prisotnosti sodnika na delovnem mestu (v dneh) in druge podatke, ki pripomorejo k določitvi njegove učinkovitosti,
 - podatek o številu rešenih in nerešenih pomembnejših in drugih zadev, ki so opredeljene kot sodni zaostanek,
 - delež rešenih pomembnejših in drugih zadev glede na individualni pripad pomembnejših in drugih zadev za posamezno vrsto zadev, ki so pripadle sodniku v reševanje,
 - dejanski čas trajanja postopkov,
3. primerjavo glede deležev iz osme in devete alineje prejšnje točke, med posameznimi sodniki, katerim so dodeljene istovrstne zadeve;
4. analizo vzrokov za morebitne razlike glede primerjave deležev iz prejšnje točke,
5. zbir podatkov iz 2. točke tega odstavka za organizacijsko enoto posameznega sodišča,
6. oceno doseganja ciljev iz sprejetega letnega programa dela za preteklo leto.

Letno poročilo o poslovanju posameznega sodišča pripravi predsednik sodišča. Letno poročilo okrajnega sodišča pripravi predsednik okrajnega sodišča na predlog predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega sodišča.

Pred posredovanjem letnega poročila v skladu s prvim odstavkom tega člena mora predsednik sodišča to poročilo obravnavati na letni konferenci sodnikov.

Podrobnejšo obliko letnega poročila o poslovanju sodišča predpiše s podzakonskim aktom minister, pristojen za pravosodje.

61.b člen

Direktorja sodišča imenuje in razrešuje minister, pristojen za pravosodje, na predlog predsednika sodišča. Položaj se pridobi z odločbo o imenovanju za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Za pridobitev položaja direktorja sodišča mora kandidat izpolnjevati pogoje za imenovanje v naziv prvega kariernega razreda, ki so določeni z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Prosto mesto direktorja sodišča razpiše predsednik sodišča, ki s prijavljenimi kandidati, ki izpolnjujejo formalne pogoje, opravi ustni razgovor. Prijave, ki so bile vložene po izteku razpisnega roka, in prijave kandidatov, ki do poteka razpisnega roka ne izpolnjujejo formalnih pogojev, se zavržejo.

Predsednik sodišča izbere in poda ministru obrazložen predlog najustreznejšega kandidata, pri čemer upošteva znanja, izkušnje, priporočila in dosežke kandidatov na področjih iz prvega odstavka 61.c člena tega zakona.

Minister, pristojen za pravosodje, v odločbi o imenovanju navede razloge za imenovanje, pred imenovanjem pa lahko s kandidatom opravi ustni razgovor. Če kandidata ne izbere, mora navesti razloge za neimenovanje. Odločbo o imenovanju ali sklep, s katerim minister ne izbere predlaganega kandidata, se vroči vsem prijavljenim kandidatom. Zoper odločbo ali sklep je dovoljeno sprožiti upravni spor.

Glede prenehanja položaja in razrešitve direktorja sodišča se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Direktor sodišča oziroma generalni sekretar Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ima pravico do plače in dodatkov kot dela plače pod pogoji in v višini, kot jih določa zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

Direktor sodišča ne sme opravljati pridobitnih dejavnosti, razen znanstvenega, raziskovalnega, pedagoškega, umetniškega in publicističnega dela oziroma kulturne dejavnosti.

61.c člen

Direktor sodišča mora pridobiti funkcionalna znanja o kadrovanju, vodenju in upravljanju sodišča, razvijanju dobrih delovnih odnosov, oblikovanju organizacijske strukture, uporabi inovativnih strategij, zbiranju, analiziranju in uporabi informacij, upravljanju s proračunom sodišča, komuniciranju z javnostmi, upravljanju z znanjem, ter druga specialna znanja v okviru strokovnega usposabljanja za direktorje sodišč najpozneje v šestih mesecih od imenovanja. Po zaključku usposabljanja direktor sodišča ministru, pristojnemu za pravosodje, predloži potrdilo o opravljenem usposabljanju. Če ne opravi strokovnega usposabljanja v predpisanem roku, mu funkcija direktorja sodišča preneha.

Vsebino in trajanje programa strokovnega usposabljanja, ki ga izvaja Center za izobraževanje v pravosodju, s podzakonskim aktom predpiše minister, pristojen za pravosodje.

62. člen

Za predsednika sodišča je lahko imenovan sodnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je ob prijavi mlajši od 64 let;
2. da je sodnik sodišča enakega ali višjega položaja in da je sodniško službo uspešno opravljal vsaj tri leta;
3. da prijavi predloži šestletni strateški program dela sodišča.

Predsednik sodišča mora v okviru programa Centra za izobraževanje v pravosodju najpozneje v šestih mesecih od imenovanja opraviti program usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu. Po zaključku usposabljanja predsednik sodišča sodnemu svetu in ministru, pristojnemu za pravosodje, predloži potrdilo o opravljenem usposabljanju. Če ne opravi strokovnega usposabljanja v predpisanem roku, mu funkcija predsednika sodišča preneha.

Ne glede na določbi prvega odstavka 61.c člena tega zakona in prejšnjega odstavka funkcija direktorja sodišča oziroma predsednika sodišča ne preneha, če direktor sodišča oziroma

predsednik sodišča, ki iz opravičenih razlogov ni mogel opraviti programa usposabljanja do izteka zakonskega roka, pred iztekom tega roka vloži prošnjo za njegovo podaljšanje. O prošnji predsednika sodišča odloči predsednik višjega sodišča, o prošnji direktorja sodišča pa generalni sekretar Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Če prošnji ni ugodeno, se direktor sodišča oziroma predsednik sodišča lahko pritoži v osmih dneh od vročitve odločitve o prošnji. O pritožbi predsednika sodišča odloči sodni svet, o pritožbi direktorja sodišča pa minister, pristojen za pravosodje. Z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa o zavrženju ali zavrnitvi prošnje funkcija direktorja oziroma predsednika sodišča preneha.

Vsebinsko in trajanje programa usposabljanja za vodstveno funkcijo v sodstvu s podzakonskim aktom predpiše minister, pristojen za pravosodje.

62.a člen

Predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije imenuje državni zbor na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Predsednike ostalih sodišč imenuje z odločbo sodni svet po predhodnem mnenju ministra, pristojnega za pravosodje in predhodnem mnenju predsednika neposredno višjega sodišča oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega okrožnega sodišča, za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Pri izbiri oziroma imenovanju kandidata sodni svet upošteva zlasti naslednje kriterije:

- potrebe konkretnega sodišča;
- strateški program dela sodišča, ki ga pripravi in predstavi kandidat;
- kandidatove strokovne kvalifikacije in posebna znanja, izkušnje, priporočila in dosežke v zvezi z sojenjem;
- kandidatovo znanje tujih jezikov.

62.b člen

Prosto mesto predsednika sodišča razpiše sodni svet šest mesecev pred iztekom mandata. Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Razpisni rok ne sme biti krajši od 30 dni. Kandidati morajo prijavi priložiti življenjepis z opisom svoje strokovne dejavnosti, šestletni strateški program dela sodišča in dokazila, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 62. člena tega zakona. Predložitev šestletnega strateškega programa dela sodišč ni obvezna za kandidate za podpredsednike sodišč.

Šestletni strateški program dela sodišča mora vsebovati zlasti oceno stanja na sodišču, oceno tveganj in priložnosti za izboljšanje poslovanja sodišča, opis področij delovanja in opredelitev poslovnih ciljev glede dostopa do sodišča, vključno s postopki alternativnega reševanja sporov, kakovosti storitev, nepristranskosti, odgovornosti za rezultate, učinkovitosti in transparentnosti, navedbo ukrepov za vsako od področij dela, opredelitev nosilcev ukrepov in rokov za njihovo izvedbo ter kriterije za merjenje učinkov in za ocenjevanje doseganja poslovnih ciljev.

Prijave, ki so bile vložene po izteku razpisnega roka, in prijave kandidatov, ki do poteka razpisnega roka ne izpolnjujejo formalnih pogojev za imenovanje, sodni svet zavrže.

Pisno mnenje predsednika neposredno višjega sodišča oziroma predsednika okrožnega sodišča za imenovanje predsednika okrajnega sodišča, če je sodišče organizacijska enota tega okrožnega sodišča, iz drugega odstavka 62.a člena tega zakona se vroči vsem prijavljenim kandidatom najmanj 5 dni pred razgovorom iz naslednjega odstavka.

Sodni svet mora pred izbiro in imenovanjem opraviti s prijavljenimi kandidati, ki najbolj izpolnjujejo pogoje in kriterije za imenovanje, ustni razgovor, na katerem je lahko navzoč tudi minister, pristojen za pravosodje, ki ima pravico sodelovati pri razpravi in postavljati vprašanja.

Na ustnem razgovoru mora kandidat predstaviti tudi strateški program dela.

Minister, pristojen za pravosodje, mora pisno mnenje o kandidatu predložiti sodnemu svetu v roku 15 dni po opravljenem razgovoru iz prejšnjega odstavka.

Sodni svet v odločbi o imenovanju navede razloge za izbiro oziroma imenovanje izmed kandidatov, ki izpolnjujejo formalne pogoje.

Zoper odločbo sodnega sveta iz drugega odstavka 62.a člena tega zakona, s katero sodni svet imenuje izbranega kandidata in hkrati odloči o zavrnitvi drugih kandidatov oziroma zoper sklep, s katerim ne imenuje nobenega kandidata, je dovoljeno sprožiti upravni spor v roku 8 dni od dneva vročitve odločbe oziroma sklepa. Pristojno sodišče mora odločiti v upravnem sporu v roku 30 dni od prejema tožbe zoper odločbo oziroma sklep. Vložena tožba zadrži izvršitev imenovanja do izteka zakonskega roka, v katerem mora sodišče odločiti v sporu, oziroma do odločitve sodišča, če je odločitev sprejeta v tem roku.

Če je za predsednika sodišča imenovan sodnik, ki do imenovanja ni opravljal sodniške službe na tem sodišču, šteje imenovanje za predsednika sodišča hkrati za imenovanje na sodniško mesto tega sodišča. Po prenehanju oziroma razrešitvi s funkcije predsednika sodišča se lahko tak sodnik vrne na sodniško mesto na sodišču, na katerem je opravljal sodniško službo pred imenovanjem za predsednika sodišča. O premestitvi na zahtevo sodnika odloči sodni svet.

Za imenovanje in razrešitev podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe tega zakona o predsedniku sodišča, če ta zakon ne določa drugače.

64. člen

Predsednik sodišča se razreši funkcije predsednika:

1. če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali če jih ne opravlja pravočasno;
2. če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrne načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju;
3. če krši ali dopusti kršitev predpisov v zvezi z dodeljevanjem zadev (2. poglavje tega zakona);
4. če sodišče, ki mu predseduje, dve leti zaporedoma neupravičeno ne doseže načrtovanih poslovnih rezultatov, v skladu z letnim programom dela sodišča, ki ga je sprejel predsednik sodišča.

Poročilo o kršitvah oziroma dejstvih iz prejšnjega odstavka pripravi predsednik sodišča višje stopnje sam ali na zahtevo sodnega sveta oziroma ministra, pristojnega za pravosodje.

Predsedniku sodišča mora biti v postopku razrešitve dana možnost, da se pisno izjavi o vseh okoliščinah, ki zadevajo razrešitveni razlog, predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pa, da neposredno pred Državnim zborom obrazloži svoje stališče.

O razrešitvi predsednika sodišča odloči sodni svet, ki mora pred odločitvijo pridobiti mnenje ministra, pristojnega za pravosodje.

Ne glede na določbe četrtega odstavka tega člena, odloči o razrešitvi predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije Državni zbor, na obrazložen predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po poprejšnjem obrazloženem mnenju sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Sodni svet in Vrhovno sodišče Republike Slovenije ministru, pristojnemu za pravosodje, posredujeta obrazloženo mnenje najpozneje v roku 30 dni po prejemu zahteve ministra.

67. člen

Opravljanje zadev sodne uprave na prvostopnih sodiščih nadzoruje predsednik sodišča višje stopnje, na sodiščih vseh stopenj pa predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in minister, pristojen za pravosodje, ki izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oziroma predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Pri izvajanju nadzora sodne uprave lahko predsedniki sodišč višje stopnje zahtevajo pisna pojasnila in poročila o izvajanju posameznih nalog ter pregledujejo sodne spise.

Minister, pristojen za pravosodje, lahko izvaja nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje tako, da zahteva:

- predložitev podatkov o poslovanju sodišča ter o delu predsednika oziroma direktorja sodišča v zadevah sodne uprave;
 - predložitev pisnih pojasnil in poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in izvajanju posameznih nalog sodne uprave;
- pri čemer se predsednik sodišča višje stopnje hkrati s predložitvijo podatkov oziroma pojasnil in poročil do njih opredeli v obliki mnenja.

Določbe prejšnjih odstavkov se ne nanašajo na nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

67.a člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, lahko od predsednikov sodišč zahteva podatke in poročila o stanju reševanja posamezne zadeve ali vrste zadev, ki jih potrebuje za obveščanje javnosti ali za odgovore na vprašanja Državnega zbora Republike Slovenije, Državnega sveta Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, Računskega sodišča Republike Slovenije, Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Varuha človekovih pravic in predsednika Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje zahtevo z navedbo razloga iz prejšnjega odstavka predsedniku sodišča, ki mora ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, odgovoriti prednostno, da je omogočen pravočasen odgovor.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v okviru izvrševanja svojih pristojnosti po tem členu, ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali v jamstva poštenega sojenja. Predsednik sodišča lahko zavrne posredovanje odgovora v celoti ali delno, če bi to posegalo v ta načela ali jamstva ter to obrazloži.

70. člen

Okrožna in višja sodišča imajo službo za informatiko, vrhovno sodišče pa center za informatiko kot posebno organizacijsko enoto. Služba za informatiko okrožnega sodišča opravlja naloge tudi za potrebe okrajnih sodišč z območja okrožnega sodišča. Okrajna sodišča na sedežu sodnega okrožja imajo lahko samostojno službo za informatiko, več manjših okrajnih sodišč pa ima lahko skupno službo za informatiko.

Službo oziroma center za informatiko vodi predsednik sodišča ali po njem določen sodnik. Pri delu službe sodelujejo sodniki, ki jih določi predsednik sodišča, ter potrebno število strokovnih delavcev.

Sodniki so v času dela v službi lahko v celoti ali deloma oproščeni opravljanja drugega sodniškega dela.

Center za informatiko skrbi za izvajanje enotne tehnološke podpore poslovanja sodišč ter za pravni informacijski sistem sodišč.

Center za informatiko vodi sodnik, ki je določen, da vodi notranjo organizacijsko enoto za področje evidentiranja sodne prakse.

Strategijo razvoja računalniške podpore v poslovanju sodišč določa Svet uporabnikov za računalniško podprto informatizacijo sodišč na podlagi predhodnega mnenja ministrstva, pristojnega za javno upravo, in direktorja Centra za informatiko pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Sestavo Sveta uporabnikov za računalniško podprto informatizacijo sodišč ter način in pogoje za njegovo delovanje določa Sodni red.

71. člen

Letni razpored sodnikov na določena pravna področja ali podpodročja določi predsednik sodišča.

Predsednik okrožnega sodišča določi letni razpored sodnikov okrožnega sodišča in okrajnih sodišč, ki so organizacijske enote okrožnega sodišča.

Predsednik okrožnega sodišča na sedežu višjega sodišča razporedi z letnim razporedom sodnike tega okrožnega sodišča in sodnike okrajnih sodišč, ki so organizacijske enote tega sodišča, s soglasjem predsednika Okrajnega sodišča v Ljubljani pa sodnike tega sodišča, v specializirani oddelek, ob upoštevanju kriterijev, ki jih zakon, ki ureja sodniško službo, določa za dodelitev sodnikov v ta oddelek. Če se soglasja s predsednikom Okrajnega sodišča v Ljubljani ne doseže, o razporeditvi odloči predsednik neposredno višjega sodišča. Okrajni sodnik se lahko razporedi za opravljanje preiskovalnih dejanj in sojenje o kaznivih dejanjih iz pristojnosti specializiranega oddelka, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zaporu do treh let.

Zoper razporeditev na delo na določeno pravno področje ali podpodročje v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena ali prvim odstavkom 40.d člena tega zakona ali zoper razporeditev v specializirani oddelek v skladu s prejšnjim odstavkom lahko razporejeni sodnik v treh dneh po objavi letnega razporeda na oglasni deski sodišča napove pritožbo predsedniku sodišča, ki določi letni razpored, ta pa mora v nadaljnjih treh dneh svojo odločitev obrazložiti. Sodnik lahko v osmih dneh od prejema obrazložitve vloži pritožbo, ki ne zadrži izvršitve. O pritožbi odloči v 15 dneh personalni svet neposredno višjega sodišča, o pritožbi zoper razporeditev, ki jo določi predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, pa personalni svet vrhovnega sodišča.

Letni razpored mora biti določen in objavljen najkasneje do 15. decembra za naslednje koledarsko leto.

Spremembe letnega razporeda med letom so dovoljene, če se pri sodišču izprazni ali zasede eno ali več sodniških mest, če jih določi zakon ali jih narekujejo spremembe v pripadu zadev in v drugih primerih, ki jih predvidi Sodni red.

Spremembe iz prejšnjega odstavka ne morejo pričeti veljati prej kot v petih dneh po njihovi objavi. Spremembe se opravijo po enakem postopku kot sprejem.

71.a člen

Predsednik sodišča pripravi predlog letnega programa dela, ki vsebuje letni izvedbeni načrt sodišča z načrtom poslovnih rezultatov, za naslednje leto in ga do 30. junija tekočega leta pošlje predsedniku neposredno višjega sodišča, sodnemu svetu, predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in ministru, pristojnemu za pravosodje, ki lahko na predlog letnega programa dela in letni izvedbeni načrt podajo odzivna priporočila v roku 15 dni od prejema. Letni program dela okrajnega sodišča pripravi predsednik okrožnega sodišča na predlog predsednika okrajnega sodišča, ki je organizacijska enota tega sodišča.

Predsednik sodišča sprejme letni program dela v 30 dneh pred začetkom izvrševanja proračuna.

Letni program dela je ena izmed podlag za ugotavljanje uspešnosti in učinkovitosti posameznega sodišča.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodni svet in minister, pristojen za pravosodje, dvakrat letno na skupnih sestankih s predsedniki sodišč, ki so sprejeli letni program

dela, obravnavajo predloge in realizacijo sprejetih letnih programov dela ter sprejmejo usklajene ukrepe.

73. člen

Če predsednik sodišča višje stopnje na podlagi podatkov o poslovanju sodišča nižje stopnje, vložene nadzorstvene pritožbe in rokovnega predloga ali drugih podatkov oceni, da je bila ali bi lahko bila kršena pravica stranke do sojenja brez nepotrebnega odlašanja ali da niso bila ali bi lahko ne bila spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev, zakonski roki za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb ali druga pravila procesnega vodstva, lahko odredi pregled poslovanja v zadevi pri sodišču nižje stopnje. Pregled poslovanja lahko predsednik sodišča višje stopnje odredi v zadevi, v katerih je že bilo ali še ni bilo pravnomočno odločeno.

Predsednik sodišča višje stopnje mora odrediti pregled poslovanja iz prejšnjega odstavka, če prejme obrazloženo zahtevo predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnega sveta, disciplinskega tožilca ali disciplinskega sodišča ali ministra, pristojnega za pravosodje.

Na zahtevo predsednika sodišča višje stopnje dokončno odloči o utemeljenosti zahteve predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, disciplinskega tožilca, disciplinskega sodišča ali ministra, pristojnega za pravosodje, za pregled poslovanja iz prvega odstavka tega člena sodni svet.

Poročilo o pregledu poslovanja predsednik sodišča višje stopnje posreduje predsedniku sodišča, kjer je bil opravljen pregled, če je bil pregled opravljen na zahtevo, pa tudi predlagatelju.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, sodnega sveta, disciplinski tožilec ali disciplinsko sodišče, minister, pristojen za pravosodje, predsednik sodišča višje stopnje in predsednik sodišča, kjer je bil opravljen pregled, lahko podatke oziroma ocene iz poročila uporabijo za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov po določbah tega zakona, zakona, ki ureja sodniško službo, in zakona, ki ureja varstvo pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja, zlasti glede ocene sodniške službe, postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti sodnika, za izvedbo ali predlaganje uvedbe ukrepov ali postopkov na podlagi drugih zakonskih pristojnosti ali obveznosti ministrstva, pristojnega za pravosodje, zlasti za oceno službe državnega tožilca ali postopka ugotavljanja disciplinske odgovornosti državnega tožilca.

74.b člen

V Republiki Sloveniji se za dan pravosodja določi 4. november.

Minister, pristojen za pravosodje, lahko javnim uslužbencem sodišč, državnih tožilcev, državnega pravobranilstva in ministrstva, pristojnega za pravosodje, predsednik Vrhovnega sodišča pa sodnikom in drugim funkcionarjem sodišč, praviloma na dan pravosodja podeljuje priznanja za posebne delovne uspehe ali prizadevanja ter za uspešno končane zahtevne projekte iz njihove pristojnosti oziroma opravljanje nalog ali pooblastil.

Za potrebe izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za pravosodje, oziroma Vrhovno sodišče obdeluje naslednje osebne podatke: osebno ime, strokovni naslov, znanstveni naslov, datum in kraj rojstva, naslov prebivališča, funkcijo, naziv ali delovno mesto, razlog podelitve in vrsta priznanja. Zaradi zagotavljanja obveščanja javnosti, izrekanja javnih priznanj funkcionarjem ali javnim uslužbencem oziroma sodnikom, preglednega delovanja in spoštovanja ugleda sodne oblasti, državnega tožilstva, državnega pravobranilstva in ministrstva, pristojnega za pravosodje, so osebno ime, strokovni naslov, znanstveni naslov, funkcija, naziv ali delovno mesto, razlog podelitve in vrsta priznanja javni.

Vrste priznanj, pogoji in postopek podeljevanja priznanj ter oblika podelitve priznanja se uredijo v pravilniku, ki ga izda minister, pristojen za pravosodje.

78. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi centralno kadrovske evidenco za sodnike, strokovne sodelavce, sodniške pomočnike, upravno tehnično in drugo osebje sodišč.

Centralna kadrovska evidenca zajema osebne podatke o imenu, datumu rojstva, stalnem prebivališču, šolanju, izobraževanju, znanju tujih jezikov ter druge podatke, ki jih določa zakon.

Podatke iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu sodišča na način, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

79. člen

Oseba, katere podatki so vpisani v centralni kadrovske evidenci, ima vselej pravico zahtevati vpogled v podatke, ki se nanašajo nanjo in zahtevati popravek, če so podatki napačni.

Sodni svet lahko od ministrstva, pristojnega za pravosodje, zahteva vse podatke iz centralne kadrovske evidence, ki se nanašajo na sodnike.

Podatki iz centralne kadrovske evidence se lahko uporabijo le za izvajanje tega zakona in zakona, ki ureja položaj sodnikov oziroma drugega sodnega osebja.

11. poglavje: Sodni red

82. člen

Z namenom učinkovitega vodenja in preglednosti sodnih zadev, zaradi njihove evidence ter za statistično poročanje vodijo sodišča vpisnike, imenike in pomožne knjige, ki vsebujejo osebne in druge podatke iz spisov.

Podatke iz prejšnjega odstavka lahko uporabljajo in posredujejo sodišča v skladu s svojimi zakonskimi pooblastili. Dostop do arhiviranih podatkov ima sodišče, ostali pa v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Podatki so trajni.

Podrobnejšo obliko in vsebino posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč, za učinkovito vodenje postopkov ter za statistično poročanje predpiše v skladu z zakonom minister, pristojen za pravosodje.

87. člen

Za sodnega izvedenca je lahko imenovan, kdor:

1. je državljan Republike Slovenije ali države članice Evropske unije ali države članice Evropskega gospodarskega prostora in aktivno obvlada slovenski jezik,
2. je poslovno sposoben,
3. je osebnostno primeren,
4. ni bil pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, zaradi katerega bi bil moralno neprimeren za opravljanje izvedenskega dela, ker bi to lahko škodovalo nepristranskemu ali strokovnemu opravljanju njegovega dela ali ugledu sodišča,
5. ima univerzitetno izobrazbo in ima ustrezno strokovno znanje ter praktične sposobnosti in izkušnje za določeno vrsto izvedenskega dela,
6. ima šest let delovnih izkušenj s področja, na katerem želi opravljati izvedensko delo,
7. ne opravlja dejavnosti, ki ni združljiva s sodnim izvedeništvom.

Oseba, ki želi biti imenovana za izvedenca, mora ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka posredovati še naslednje podatke: osebno ime, enotno matično številko občana (EMŠO), če nima EMŠO, pa datum in kraj rojstva, poštni naslov, na katerem je dosegljiva, kontaktno telefonsko številko, naslov elektronske pošte, podatke o zaposlitvi ali drugem statusu ter navedbo strokovnega področja in podpodročja, za katero želi biti imenovana. Oseba te podatke in dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega odstavka posreduje za potrebe postopka imenovanja, naknadnega preverjanja izpolnjevanja

pogojev in postopka razrešitve.

Ni osebno primerno za delo izvedenca, kdor se je ali se obnaša tako, da je mogoče na podlagi njegovega ravnanja utemeljeno sklepati, da izvedenskega dela ne bo opravljal pošteno in vestno. Steje se tudi, da pogoj iz 3. točke prvega odstavka tega člena ni izpolnjen v primeru, ko še ni preteklo 2 leti od pravnomočnosti odločbe o razrešitvi, če je bila oseba, ki želi biti imenovana za sodnega izvedenca, razrešena kot sodni izvedenec iz razloga po 3., 4. ali 5. točki prvega odstavka 89. člena tega zakona.

Izjemoma je lahko imenovana za sodnega izvedenca oseba, ki ima visoko, višjo ali srednjo strokovno izobrazbo s področij, kjer primanjkuje sodnih izvedencev in ni kandidatov z ustrežno univerzitetno izobrazbo, prav tako je lahko izjemoma imenovana za sodnega izvedenca oseba, ki ne izpolnjuje pogoja iz šeste točke prvega odstavka tega člena, če gre za strokovnjaka s področja, za katerega bo imenovan, če na tem področju primanjkuje sodnih izvedencev.

Zaradi ugotavljanja pogoja strokovnega znanja in praktičnih sposobnosti za opravljanje izvedenskega dela minister, pristojen za pravosodje, zahteva od kandidata predložitev mnenja ustreznega državnega organa, zavoda oziroma strokovnega združenja ali druge institucije, lahko pa odredi tudi poseben preizkus strokovnosti pred komisijo, sestavljeno iz strokovnjakov s področja, na katerem bo oseba opravljala izvedensko delo. Člani komisije morajo imeti najmanj takšno strokovno izobrazbo kot kandidat za sodnega izvedenca.

Sodni izvedenci so se dolžni strokovno izpopolnjevati in sproti seznanjati zlasti z novimi dognanji in metodami v stroki oziroma sodelovati na posvetovanjih in strokovnih izobraževanjih, ki jih organizira pristojni državni organ, pooblaščen organizacija ali strokovno združenje. Minister, pristojen za pravosodje, lahko določi, da morajo sodni izvedenci iz posameznih strokovnih področij in podpodročij v določenem roku opraviti posebne preizkuse znanja. Če se izvedenec ne prijavi k preizkusu, ali preizkusa ne opravi, se razreši.

Vsebinsko in način opravljanja posebnega preizkusa strokovnosti in posebnega preizkusa znanja predpiše minister, pristojen za pravosodje.

92. člen

Določbe 87. do 91. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za sodne cenilce, določbe drugega in tretjega odstavka 87. člena, drugega, tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka 88. člena ter 89. do 91. člena tega zakona, razen 7. točke prvega odstavka 89. člena, pa za sodne tolmače.

94. člen

Sodni tolmač izreče pred ministrom, pristojnim za pravosodje, naslednjo prisego: "Prisegam, da bom svoje delo kot sodni tolmač opravljal-a vestno, natančno in po svojem najboljšem znanju."

106. člen

Vrhovno sodišče je pristojno:

1. za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v upravnih in računsko upravnih sporih, razen v zadevah, za katere zakon določa pristojnost drugega sodišča prve stopnje;
2. za sojenje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe sodišča prve stopnje v zadevah iz prejšnje točke ter o pritožbah zoper odločbe sodišč prve stopnje, za katere tako določa zakon;
3. za sojenje na tretji stopnji o rednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč druge stopnje;
4. za odločanje o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč, razen v primerih, ko je za odločanje o izrednem pravnem sredstvu pristojno drugo sodišče;
5. za odločanje v sporih o pristojnosti med nižjimi sodišči, razen v primerih, ko zakon določa, da je za odločanje o takšnem sporu pristojno drugo sodišče;
6. za odločanje o prenosu pristojnosti v primerih, ki jih določa zakon;
7. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

O predlogih za dopustitev kontrole pisem in drugih pošilk ter nadzorovanje in snemanje telekomunikacij in nadzorovanje telekomunikacij z izpisom telekomunikacijskega prometa v Republiki Sloveniji odloča predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije oziroma v njegovi odsotnosti podpredsednik.